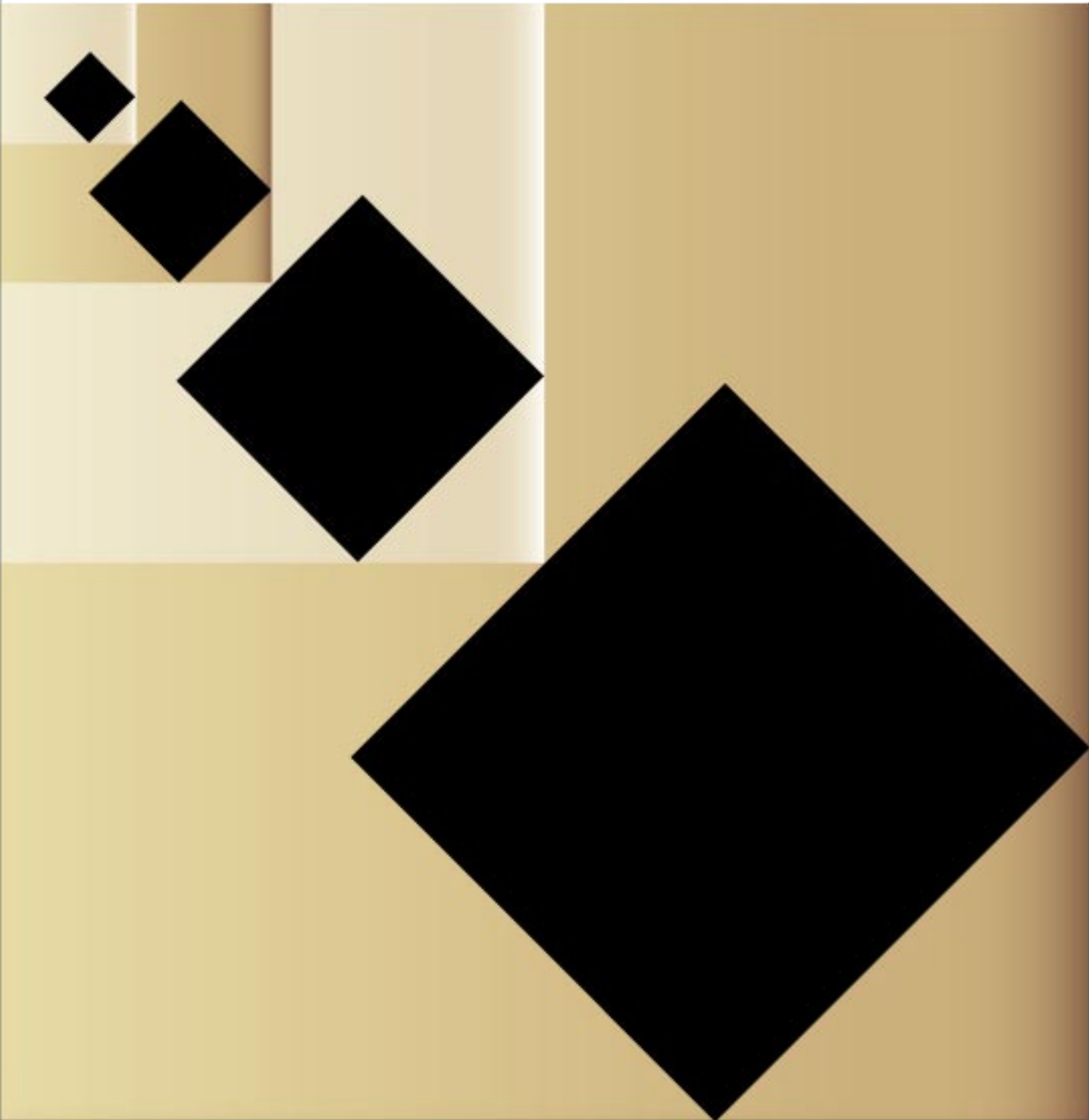

**M.H. van IJzendoorn / P. Prinzie / E.M. Euser / M.G. Groeneveld / S. N. Brilleslijper-Kater
A.M.T. van Noort-van der Linden / M.J. Bakermans-Kranenburg / F. Juffer / J. Mesman
M. Klein Velderman / M. San Martin Beuk**

Leiden University

CASIMIR
PUBLISHERS

Vormgeving: Bental_Bommeljé (www.bentalbommelje.com)

Beeld voorkant: Bental_Bommeljé - vrije bewerking op schilderij van Theo van Doesburg,
'Arithmetic Composition' (1930)

Kindermishandeling in Nederland Anno 2005:

**De Nationale Prevalentiestudie Mishandeling van Kinderen
en Jeugdigen (NPM-2005)**

www.LeidenAttachmentResearchProgram.eu

Algemene en Gezinspedagogiek – Datatheorie
Universiteit Leiden

**M.H. van IJzendoorn
P. Prinzie
E.M. Euser
M.G. Groeneveld
S. N. Brilleslijper-Kater
A.M.T. van Noort-van der Linden
M.J. Bakermans-Kranenburg
F. Juffer
J. Mesman
M. Klein Velderman
M. San Martin Beuk**

Met medewerking van:
P.C. Ohlsen-Koole

Op verzoek van:
Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum
van het Ministerie van Justitie

 2007 WODC

Ministerie van Justitie. Auteursrecht voorbehouden.

Niets van deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Bijlagen

- Bijlage 1.** Formulier voor signalering van mishandeling
- Bijlage 2.** Verschillende typen mishandeling
- Bijlage 3.** NSCK gegevens
- Bijlage 4.** Uitnodigingsbrief basisscholen
- Bijlage 5.** Opzet informatiesessie van de informanten
- Bijlage 6.** Schriftelijke handleiding voor informanten
- Bijlage 7.** Toelichting bij het formulier voor signalering van mishandeling
- Bijlage 8.** Aanpassing jaarschatting
- Bijlage 9.** Prevalentieschatting per informantengroep
- Bijlage 10.** Prevalentieschatting per type mishandeling
- Bijlage 11.** Betrouwbaarheidsintervallen per type mishandeling
- Bijlage 12.** Betrouwbaarheidsintervallen per informantengroep
- Bijlage 13.** Uitgenodigde en deelnemende organisaties en informanten
- Bijlage 14.** Kenmerken van het mishandelde kind en type mishandeling
in multivariaat perspectief: de AMK gegevens onder de loep
- Bijlage 15.** De samenstelling van de begeleidingscommissie

Het formulier

Bijlage I

PROVINCIE

ID

DEEL A. HET KIND				
1. Voornaam		Achternaam, 1e letter _____	2. Geslacht ☐ Man ☐ Vrouw	
		3. Is het kind op een school ingeschreven? ☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend		
4. Geboortedatum ____/____/____ dag/ maand/ jaar	5. Indien 4 onbekend is, leeftijd in jaren <u>OF</u> in maanden		6. Aandoening(en) van het kind	
			Bevestigd	Vermoedelijk
			Niet	Onbekend
7. Etniciteit van het kind		☐ Nederlands ☐ Anders, nl _____ ☐ Onbekend		

DEEL B. DE THUISSITUATIE	
8. Postcode, 1e twee cijfers ____ ____	11. Kinderen waarover een ander formulier ingevuld is: a. Voornaam (ieder kind): b. Achternaam, 1e letter: (1) _____ (1) _____ (2) _____ (2) _____ (3) _____ (3) _____ (4) _____ (4) _____
9. Totaal aantal kinderen in het huishouden onder de 18 jaar (inclusief dit kind)	
10. Totaal aantal kinderen in dit huishouden voor wie een formulier wordt ingevuld	
12. Sociaal Economische status van het gezin: ☐ laag ☐ gemiddeld ☐ hoog ☐ onbekend/niet beschikbaar	

DEEL C. BELANGRIJKE PERSONEN

OUDER/VERZORGER A: <i>De persoon bij wie het kind woont en die de primaire zorg voor het kind draagt.</i>	OUDER/VERZORGER B: <i>Tweede persoon bij wie het kind woont die eveneens verantwoordelijk is voor de zorg voor het kind.</i>	ANDER BETROKKEN PERSOON <i>Ander persoon, verantwoordelijk voor het kind, die het kind mishandelde of de mishandeling toestond. (indien meer dan 1, beschrijf in bijlage)</i>
I 5a. Leeftijd (geschat in jaren)	I 5b. Leeftijd (geschat in jaren)	I 5c. Leeftijd (geschat in jaren)
I 6a. Geslacht ☐ Man ☐ Vrouw	I 6b. Geslacht ☐ Man ☐ Vrouw	I 6c. Geslacht ☐ Man ☐ Vrouw
I 7a. Relatie van A tot het kind: ☐ Biologische ouder ☐ Vriend ☐ Stiefouder ☐ Ander familielid ☐ Adoptie ouder nl. _____ ☐ Pleegouder ☐ Ander/ geen ☐ Grootouder familie ☐ Voogd nl. _____ ☐ Onbekend	I 7b. Relatie van B tot het kind ☐ Biologische ouder ☐ Vriend ☐ Stiefouder ☐ Ander familielid ☐ Adoptie ouder nl. _____ ☐ Pleegouder ☐ Ander/ geen ☐ Grootouder familie ☐ Voogd nl. _____ ☐ Onbekend	I 7c(1). Relatie tot het kind (b.v vriend van moeder, oppas) _____ I 7c(2). Was de zorg voor het kind aan deze persoon toevertrouwd op het moment dat de mishandeling plaatsvond? ☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend
I 8a. VERZORGER A is ☐ Alleenstaande ouder/verzorger ☐ Woont samen met echtgeno(o)t(e) ☐ Woont ongehuwd samen ☐ Anders, nl. _____ ☐ Onbekend	I 8b. VERZORGER B is verzorger A's... ☐ Echtgeno(o)t(e) ☐ Zoon/dochter ☐ Partner; ongehuwd ☐ zwager/ schoonzus ☐ Kamerbewoner, huisgenoot ☐ Ander/familielid ☐ Ouder nl. _____ ☐ Broer/zus ☐ Ander/geen fam. nl. _____ ☐ Onbekend	I 8c. Woonde deze persoon bij het kind in de periodes dat mishandeling plaatsvond? ☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend
I 9a. Werk Volledige baan (>30 uur p/wk) ☐ Deeltijdbaantje ☐ Zonder werk ☐ Anders _____ ☐ Onbekend ☐	I 9b. Werk Volledige baan (>30 uur p/wk) ☐ Deeltijdbaantje ☐ Zonder werk ☐ Anders _____ ☐ Onbekend ☐	I 9c. Werk Volledige baan (>30 uur p/wk) ☐ Deeltijdbaantje ☐ Zonder werk ☐ Anders _____ ☐ Onbekend ☐

DEEL D. DE MISHANDELING DIE WORDT VERMOED		
OUDER/VERZORGER A:	OUDER/VERZORGER B:	ANDER BETROKKEN PERSOON
20a. Hoogst afgeronde opleiding/niveau	20b. Hoogst afgeronde opleiding/niveau	20c. Hoogst afgeronde opleiding/niveau
☐ Basisonderwijs/ geen	☐ Basisonderwijs/ geen	☐ Basisonderwijs/ geen
☐ VMBO/MAVO	☐ VMBO/MAVO	☐ VMBO/MAVO
☐ HAVO/VWO	☐ HAVO/VWO	☐ HAVO/VWO
☐ Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO)	☐ Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO)	☐ Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO)
☐ Hoger Beroepsonderwijs (HBO)	☐ Hoger Beroepsonderwijs (HBO)	☐ Hoger Beroepsonderwijs (HBO)
☐ Universitaire opleiding	☐ Universitaire opleiding	☐ Universitaire opleiding
21a. Nationaliteit: _____	21b. Nationaliteit: _____	21c. Nationaliteit: _____
22a. Afkomst	22a. Afkomst	22a. Afkomst
☐ Nederlands	☐ Nederlands	☐ Nederlands
☐ Marokkaans	☐ Marokkaans	☐ Marokkaans
☐ Turks	☐ Turks	☐ Turks
☐ Surinaams/Antilliaans	☐ Surinaams/Antilliaans	☐ Surinaams/Antilliaans
☐ Andersnl. _____	☐ Andersnl. _____	☐ Andersnl. _____
☐ Onbekend	☐ Onbekend	☐ Onbekend

23. VERMOEDELIJKE MISHANDELING:

Beschrijf de situaties waarvan u vermoedt dat sprake is van mishandeling of verwaarlozing van het kind door de ouders/verzorgers van het kind of andere personen waar het kind mee te maken heeft. Geef alle beschikbare informatie over de situaties en over de omvang van het probleem (b.v. frequentie, duur, voormalige incidenten). Benoem de betrokkenen bij hun rol of relatie tot het kind (b.v. de moeder, grootmoeder), niet bij naam. Als de ruimte tekort is, schrijf dan verder op een extra blad.

24. **AANWIJZINGEN VOOR LETSEL OF BESCHADIGING:**
Beschrijf elk letsel, gezondheidsconditie, alle lichamelijke of emotionele problemen of problemen in gedrag of op school waarvan u vermoedt dat ze kunnen zijn veroorzaakt of verergerd door mishandeling. Geef zoveel mogelijk details (b.v. kind is vaak afwezig geweest op school gedurende de laatste 2 maanden). Geef bij benadering de data waarop belangrijke incidenten plaatsvonden. Als u niet op de hoogte bent van bepaalde symptomen of problemen, geef dit dan aan.

25. **BASIS VOOR VERMOEDEN:**
Beschrijf waarom deze situatie uw aandacht trok, waarom u het vermoeden heeft dat eerder beschreven gedrag van de verdachte inderdaad heeft plaatsgevonden en oorzaak is voor het letsel of de problemen van het kind.

DEFINITIES VAN ERNST VAN LETSEL OF SCHADELIJKE INVLOED.	
Fataal: De verdachte mishandeling heeft geleid tot de dood van het kind (of daartoe bijgedragen). Ernstig: Letsel of conditie van het kind heeft geleid tot de noodzaak voor professionele behandeling om acuut lijden te verhelpen of aanwijsbare schade op langere termijn te voorkomen. Matig: Letsel of conditie bestaat uit observeerbare symptomen op lichamelijk, geestelijk, emotioneel of gedragsgebied, gedurende meer dan 48 uur.	Waarschijnlijk: Er is geen duidelijk letsel of probleem zichtbaar, maar het is waarschijnlijk dat het kind geestelijke of emotionele schade heeft opgelopen gezien de ernst van de mishandeling die heeft plaatsgevonden. Bedreigd: De gezondheid of de veiligheid van het kind werd ernstig bedreigd maar er is geen bewijs dat letsel is ontstaan. Geen: Er is geen aanwijzing dat mishandeling of verwaarlozing van het kind heeft plaatsgevonden.

26. Vermeld in dit item de vormen van mishandeling waarvan u denkt dat ze bij het kind zijn voorgekomen gedurende de periode van deze studie en beantwoord voor elke vorm de volgende vragen. Als u meer dan een vorm van kindermishandeling vermoedt, begin dan in de linkerkolom met de meest schadelijke vorm voor het kind.	KINDERMISHANDELING MET HET MEESTE LETSEL OF GEVOLG VOOR HET KIND.	INDIEN VAN TOEPASSING					
		2e VORM VAN MISHANDELING			3e VORM VAN MISHANDELING		
a. VORM(EN) VAN MISHANDELING (voeg de code toe van de soort mishandeling, zoals die in de bijlage staat beschreven)							
b. ERNST VAN LETSEL OF SCHADE (overeenkomend met de hierboven beschreven definities)	☐ Fataal ☐ Waarsch. ☐ Ernstig ☐ Dreigend ☐ Matig ☐ Geen	☐ Fataal ☐ Waarsch. ☐ Ernstig ☐ Dreigend ☐ Matig ☐ Geen			☐ Fataal ☐ Waarsch. ☐ Ernstig ☐ Dreigend ☐ Matig ☐ Geen		
c. AARD VAN LETSEL OF SCHADE GENOEMD BIJ 26b (beschrijf de schade als gevolg van de mishandeling)							
d. DATUM INCIDENT (dag/mnd/jaar). Geef bij benadering de meest recente datum.	____/____/____ dag maand jaar	____/____/____ dag maand jaar			____/____/____ dag maand jaar		
e. Beschrijf de rol van de verzorger ten aanzien van de mishandeling Verzorger A _____ Verzorger B _____ Andere Betrokkene _____	Mishandelde het kind Stond de mishandeling toe ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Mishandelde het kind Stond de mishandeling toe ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐			Mishandelde het kind Stond de mishandeling toe ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
f. Is er bij één van de personen die verantwoordelijk zijn voor het kind en de mishandeling sprake van de volgende factoren? Verzorger A _____ Verzorger B _____ Andere Betrokkene _____	Alcohol gebruik Drugs-gebruik Geestelijke ziekte ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Alcohol gebruik Drugs-gebruik Geestelijke ziekte ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐			Alcohol gebruik Drugs-gebruik Geestelijke ziekte ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
(Voor meer personen in 26e of 26f gebruik aanhangsel)							

Vult u de volgende informatie a.u.b. in zodat we u kunnen bereiken indien toelichting op het formulier gewenst is. DIT AANHANGSEL ZAL WORDEN VERWIJDERD EN Vernietigd binnen 10 dagen na ONTVANGST OP DE FACULTEIT.			
Uw Naam	Tel. nr.	() Thuis of () Werk	Beste tijd om te bellen

Verschillende typen mishandeling

Bijlage 2

Definities van kindermishandeling gehanteerd binnen de NIS-3

SEKSUEEL MISBRUIK

01.0 Binnendringen van de penis

Seksuele aanranding of uitbuiting van een kind, of het toelaten van seksuele aanranding of uitbuiting van een kind, waar penis penetratie van of door het kind is voorgekomen. Dergelijke handelingen omvatten orale (fellatio), anale (sodomie) of genitale betrekkingen, hetzij heteroseksueel of homo-seksueel. De categorie omvat gevallen van seksuele uitbuiting (met penetratie) door anderen met toestemming van een voor het kind verantwoordelijke volwassene (zoals in kinderprostitutie, pornografie, verkrachting). De categorie omvat geen seksueel misbruik van onbekende aard, situaties beschreven in 02 of 03, noch ontoereikende supervisie van de vrijwillige seksuele activiteiten van een kind. De aanwezigheid van geslachtsziekten alléén, vormt geen afdoende bewijs voor deze vorm van seksueel misbruik.

01.1 Binnendringen door de vinger of een voorwerp

Seksuele aanranding of uitbuiting van een kind of het toestaan van seksuele aanranding of uitbuiting van een kind waarbij handelingen, die penetratie van of door het kind met de vingers of om het even welk voorwerp impliceren, zijn voorgekomen.

02.0 Lastigvallen met genitaal contact

Seksuele aanranding of uitbuiting van een kind of het toestaan van seksuele aanranding of uitbuiting van een kind waarbij genitaal contact plaatsvindt van of door het kind en waarbij geen aanwijzingen zijn dat er daadwerkelijk penetratie heeft plaatsgevonden. Tot deze categorie horen strelen of stimuleren van de vagina of penis van of door het kind, zowel hetero- als homoseksueel.

03.0 Ander of onbekend seksueel misbruik

Het begaan of toestaan van seksuele aanranding, uitbuiting, mishandeling of misbruik van een kind anders dan in de bovengenoemde categorieën 01 en 02. Hiertoe behoren bijvoorbeeld: seksuele aanranding of uitbuiting van een kind waarbij geen genitaal contact plaatsvindt (zoals blootstelling, ongepast kussen, koesteren of strelen van borsten of billen, of andere niet-genitale lichaamsdelen) en seksuele aanranding of lastigvallen van onbekende aard of zonder specifieke aanduiding dat penetratie of genitaal contact heeft plaatsgevonden. Tot deze categorie horen ook de beweringen betreffende de vrijwillige seksuele activiteiten van kinderen, zoals beweringen betreffende ontoereikende of ongepaste supervisie van de vrijwillige seksuele activiteiten een kind. Niet in deze categorie horen pogingen tot, dreigingen met of potentieel seksuele aanranding of uitbuiting, als er geen indicatie is dat dit seksuele contact ook is opgetreden. Als er geen lichamelijk contact heeft plaatsgevonden, moeten deze beweringen anders worden gecodeerd (categorie 06 en 07).

03.1 Vermoeden van seksueel misbruik

Vermoedens van seksueel misbruik, op grond van het gedrag van het kind of fysieke aanwijzingen (bijvoorbeeld aanwezigheid van soa), maar dat (nog) niet is bevestigd.

LICHAMELIJKE MISHANDELING

04.0 Lichamelijke mishandeling

Opzettelijke lichamelijke mishandeling al dan niet met behulp van een voorwerp, wapen of vreemde substantie (b.v. slaan met een stok, maar ook verbranden met vloeistof of vuur, vergiftigen, verstikken of verdrinken). Tot deze categorie hoort ook slaan, stompen, schoppen, bijten schudden, gooien of met opzet laten vallen, steken, wurgen en lichamelijke mishandeling waarbij de manier niet goed te achterhalen is (b.v. wanneer het onbekend is of het slaan met de hand of met een voorwerp gegeven is). Het toestaan van lichamelijke mishandeling, zoals beschreven, valt ook in deze categorie.

De categorie omvat ook schijnbaar toevallig opgelopen letsel door lichamelijke mishandeling (b.v. een kind dat letsel oploopt door een val die werd veroorzaakt door een klap of duw, of een zuigeling die gewond raakt doordat men het opzettelijk heeft laten vallen).

Tot deze categorie hoort ook het zg. Shaken baby syndrome

De categorie omvat niet de aanrandingen met acties die niet hierboven zijn opgenoemd. (zulke aanrandingen moeten worden gecodeerd in categorie 07), noch de dreigende aanranding of poging tot aanranding die niet werkelijk wordt uitgevoerd. De categorie is niet van toepassing als lichamelijke letsel of de lichamelijke conditie het gevolg is van andere vormen van mishandeling (b.v. poging tot zelfmoord als gevolg van emotionele aanranding of een geslachtsziekte als gevolg van seksueel misbruik).

EMOTIONELE MISHANDELING

05.1 Bewegingsbeperking: vastbinden

Ernstige bewegingsbeperking als een middel van straf of controle, zoals het vastbinden van een kind op bed of aan een ander object, of het samenbinden van handen of voeten, of een verantwoordelijk persoon die toestaat dat dit door een ander persoon gebeurt. Hierbij horen niet de algemeen geaccepteerde zorgmaatregelen die bedoeld zijn om kinderen te beschermen zoals een tuigje in de kinderstoel.

05.2 Bewegingsbeperking: andere vormen

Het opsluiten van een kind in een ruimte (bijvoorbeeld een kast) als een middel van straf.

Milde vormen van 'opsluiten' zoals het voor straf een tijdje op de eigen slaapkamer blijven, hoort niet tot deze categorie

06.0 Verbale of emotionele mishandeling

Verbale bedreigingen of uitschelden van een kind als een systematisch patroon van kleineren, denigreren of tot zondebok maken van een kind, andere niet-lichamelijke vormen van openlijk vijandige of verwerpelijke behandeling of excessieve niet-lichamelijke discipline.

Hiertoe behoren ook verbale dreigingen met andere vormen van mishandeling zoals verlaten, zelfmoord, slaan, seksuele mishandeling etc. Deze categorie wordt niet gebruikt als deze verbale mishandeling verband houdt met mishandeling in de categorieën 01.0 tot 05.2 of categorie 07.0, tenzij er sprake is van handelingen en tegenovergestelde effecten, die anders en gescheiden zijn van die in andere categorieën.

07.0 Ander onbekende mishandeling

Vormen van openlijke strafmaatregelen, uitbuiting of uitschelden anders dan bovengenoemd, of niet-specifieke mishandeling. Tot deze categorie horen pogingen tot fysiek of seksueel geweld of uitbuiting waarbij geen indicatie was, dat daadwerkelijk fysiek contact heeft plaatsgevonden; het opzettelijk onthouden van voeding, onderdak, slaap of andere noodzakelijke zorg als een vorm van straf; het teveel laten werken of uitbuiten van het kind en niet-specifieke mishandeling of misbruik anders dan beschreven in de categorieën 01 tot 06.

LICHAMELIJKE VERWAARLOZING

08.0 Weigering om noodzakelijke zorg te verlenen of toe te staan in geval van diagnostische indicatie daarvoor

In gebreke blijven bij het verkrijgen van behandeling, waarvan de noodzaak is vastgesteld door een competente professional bij zichtbaar lichamelijk letsel, ziekte, slechte conditie of verzwakking (b.v. lichamelijke handicap, zintuiglijke handicap, tandproblemen of andere zichtbare lichamelijke problemen). Tot deze categorie horen het in gebreke blijven om (1) verdere diagnose te verwerven of toe te staan met betrekking tot het door de professional vastgestelde probleem, (2) professionele behandeling te verwerven of toe te staan voor de gediagnosticeerde conditie, of (3) het geven van professionele behandeling in overeenstemming met de professionele aanbeveling (zoals het geven van medicijnen). Tot de categorie horen niet de situaties waarbij (1) wordt nagelaten om ondersteuning te geven of zoeken in afwezigheid van expliciete professionele aanbeveling om dit te doen (zie categorie 09.0) of (2) wordt nagelaten om aanbevolen ondersteuning te geven of zoeken voor leerproblemen, emotionele problemen of gedragsproblemen. (zie categorieën 14.0, 16.0 en 17.0).

Toevoeging NPM-2005: 08.0 wordt alléén toegekend als een lichamelijk probleem is vastgesteld door een professional (dat zijn dus ook de artsen en verpleegkundigen die als informant aan ons onderzoek deelnemen). Overige situaties worden onder 09.0 gecodeerd.

09.0 Onverantwoordelijk uitstel of afwezigheid van het inschakelen van noodzakelijke zorg

In gebreke blijven bij het tijdig zoeken naar geschikte medische zorg voor een serieus gezondheidsprobleem door een buitengewoon gebrek aan aandacht voor de gezondheidszorgbehoefte van het kind. Het probleem van het kind moet acuut, serieus en zodanig zijn geweest dat iedere leek zou hebben herkend dat het kind professionele medische zorg nodig had.

In de regel wordt een mishandeling slechts bij één categorie ingedeeld per letsel of verzwakking. Hierop is één uitzondering: als het letsel oorspronkelijk is veroorzaakt door mishandeling (b.v. lichamelijk geweld) en vervolgens is verergerd door het uitstellen van het verwerven van medische zorg, dan worden beide vormen van kindermishandeling aangerekend. Tot deze categorie horen niet de emotionele problemen, spraakstoornissen, gehoorstoornissen, kleine snijwonden en blauwe plekken e.d.

Ook horen niet tot deze categorie: (1) het niet laten inenten van een kind tegen ziektes tenzij de verzorger expliciet is geïnformeerd over de noodzaak hiervan, (2) het nalaten van het verwerven van medische zorg omdat er een goedbedoeld en redelijk oordeel was dat deze professionele zorg niet nodig was, (3) niet succesvolle pogingen om competente en tijdige medische zorg of advies te verwerven en (4) weigeren of falen van verwerven van preventieve medische of tandheelkundige zorg, ook wanneer dit resulteert in onnodige vertraagde vaststelling en behandeling van een gezondheidsprobleem.

10.1 Weigering om de zorg voor het kind op zich te nemen/ In de steek laten van kind

Hier is sprake van een duidelijke onwil van ouders/verzorgers om het kind onder de hoede te nemen (hiermee wordt bedoeld het kind onderdak en noodzakelijke lichamelijke verzorging geven), waardoor het kind permanent of voor onbepaalde tijd verlaten werd, zonder dat vooraf gezorgd werd dat het kind de nodige zorg en supervisie kreeg. Hierbij horen die kinderen die na de geboorte werden verlaten en niet opgeëist werden binnen twee dagen en kinderen die achtergelaten zijn door verzorgers die valse of geen informatie gaven over hun verblijfplaats en die niet terugkeerden of het kind opeisten voor bevoogding binnen twee dagen.

Tot deze categorie horen niet die gevallen waar één van de ouders of verzorgers de familie verlaat en het kind onder de hoede van de andere ouder achterlaat (zie categorie 20.1); gevallen waar ouders of verzorgers de intentie of het verlangen hebben de voogdij af te staan, als gevolg van onwil of onvermogen om de noden van het kind te controleren of verzorgen (zie categorieën 18 of 20.3); of gevallen waar ouders/verzorgers door regelingen vooraf met andere volwassenen, voor onbepaalde tijd het kind aan hun zorg overlaten – tenzij zulke schikkingen duidelijk en opvallend ontoereikend zijn om aan de noden van het kind tegemoet te komen (zoals het overlaten van de zorg voor een

zesjarig kind aan een oudere invalide, psychotische of andere persoon die duidelijk onbekwaam is om voor het kind te zorgen – zie categorie 11.0)

Toevoeging NPM-2005: 10.1 wordt gecodeerd als de ouder/verzorger verdwijnt zonder dat terugkeer duidelijk is (bijvoorbeeld in geval van druggebruik, als onduidelijk is waar de ouder verblijft). Situaties waarin het kind voor langere tijd wordt achtergelaten terwijl het duidelijk is waar de ouder/verzorger naartoe is en dat deze weer terugkomt, worden gecodeerd onder 11.0 (bijvoorbeeld een ouder die boodschappen gaat doen en een peuter langere tijd alleen thuis laat).

10.2 Andere vormen van weigering om de zorg voor het kind op zich te nemen

Openlijke weigering om de zorg voor het kind op zich te nemen anders dan verlaten, zoals het permanent of voor onbepaalde tijd uit huis sturen van een kind zonder geschikte regeling voor zorg door anderen, of weigering om de verantwoordelijkheid voor een kind weer op te nemen, nadat het na weglopen weer terug keert.

De categorie omvat niet tijdelijke uitsluiting (zie categorie 11.0). Indien het onduidelijk is of een geval in 11.0 of 10.2 moet worden geplaatst tengevolge van vaagheid of het voorval een korte en tijdelijke schikking was, dan coderen als 11.0.

Toevoeging NPM-2005: 10.2 wordt toegekend aan situaties waarbij het kind buiten de deur wordt gehouden of gezet en niet binnen mag. Als het kind vrijwillig buiten is, maar onvoldoende toezicht op terugkomst of verblijfplaats wordt gehouden, wordt 11.0 toegekend.

10.3 Andere vormen mishandeling in relatie tot gebrek aan verantwoordelijkheid

Andere vormen van gebrek aan attentie voor de noden van het kind anders dan hierboven beschreven. De categorie omvat instabiele woonomgeving waarbij het kind herhaaldelijk van het ene huis houden naar het andere wordt verplaatst tengevolge van onwil om voor het kind te zorgen, evenals toestanden waar de ouder/verzorger chronisch of herhaaldelijk het kind achterlaat met andere verzorgers voor dagen of weken lang. Beweringen over verlating die niet kunnen worden onderbouwd door een verhaal dat de omstandigheden beschrijft en die niet kunnen worden beschouwd als horende bij een andere vorm van mishandeling zouden hier moeten worden gecodeerd.

11.0 Ontoereikend toezicht

Over het kind wordt niet of ontoereikend toezicht gehouden. Voorbeelden omvatten gevallen, waar er een terugkerend patroon is van (1) het achterlaten van een 6-jarige alleen en zonder toezicht in huis gedurende enkele uren achtereens, (2) het achterlaten van een kind onder de 13 jaar in huis om op jongere kinderen te passen gedurende enkele uren achtereens, (3) het zonder toezicht buiten laten van een kind onder de 10 jaar na zonsondergang, (4) het toestaan dat een kind, van welke leeftijd dan ook, 's nachts van huis weg blijft zonder dat de ouder/verzorger weet (of probeert uit te vinden) waar het is, of dat een kind alleen en zonder toezicht 's nachts thuisblijft, en (5) het ontzeggen van de toegang tot het huis aan een kind (b.v. het huis afsluiten tot de ouders thuis zijn, kind

tijdelijk “eruit trappen” terwijl de ouders zich vermaken of vechten etc.).

De categorie omvat niet de situaties waar schijnbaar tekort aan toezicht resulteert in één of andere vorm van voorspelbaar misbruik (categorieën 1 t/m 7). Zulke situaties moeten worden gecodeerd als het toestaan van misbruik door de ouder/verzorger.

12.0 Andere vormen van lichamelijke verwaarlozing

Opvallende onoplettendheid betreffende (1) lichamelijke gevaren in huis of omgeving zoals blootgestelde bedrading, gebroken glas, toegang tot gevaarlijke stoffen, vervuiling, gevaarlijke of onhygiënische huisdieren etc., (2) de voor het kind benodigde voeding, geschikte kleding en/of geschikte persoonlijke hygiëne, (3) andere vormen van onvoorzichtige onverschilligheid voor de veiligheid en het welzijn van het kind (b.v. rijden onder invloed met het kind in de auto of het kind zonder toezicht achterlaten in de auto).

De categorie omvat niet de gevallen waar ouders/verzorgers financieel niet in staat zijn redelijk veilige hygiënische leefomstandigheden te verzorgen.

VERWAARLOZING VAN HET ONDERWIJS

13.0 Bewust toestaan van chronisch spijbelen

Omvat alle gevallen waarbij de ouder bewust de chronische afwezigheid van het kind toestond (te laat komen of spijbelen). Hoofd vereisten zijn dat (1) het kind regelmatig heeft gespijbeld (totaal of ten minste 2 uur van de schooldag afwezig) met een gemiddelde van ten minste 5 dagen per maand, (2) ouders/verzorgers bewust zijn gemaakt voor dit probleem en (3) ouders/verzorgers niet hadden geprobeerd het probleem te verhelpen, door een klaarblijkelijk tekort aan bezorgdheid over het welzijn van het kind. Gebrek aan inzet, meer dan het gebrek aan succes is het hoofd vereiste.

Toevoeging NPM-2005: 13.0 wordt toegekend als het initiatief om niet naar school te gaan bij het kind ligt.

14.1 Overig Spijbelen/ In gebrek blijven bij registratie of inschrijving

Merkbaar gebrek aan aandacht voor de noden van het kind ten aanzien van onderwijs anders dan hierboven beschreven. De categorie omvat (1) gevallen waar er een patroon is in het thuishouden van het kind voor niet legitieme redenen (b.v. om te babysitten voor jongere broertjes of zusjes) met een gemiddelde van ten minste 3 dagen per maand, en (2) het niet registreren of inschrijven van een kind op een school, waarbij men de wet overtreedt en het kind één of meer maanden school mist.

De categorie is niet van toepassing boven de leerplichtige leeftijd. In dergelijke gevallen krijgen beweringen ten aanzien van gebrek aan inschrijving een code 20.3.

Toevoeging NPM-2005: 14.1 wordt toegekend als de ouders het nalaten om te zorgen dat het kind (tijdig) naar school gaat. Situaties waarbij het kind regelmatig te laat komt omdat de ouders niet op tijd opstaan worden bijvoorbeeld hier gecodeerd.

14.2 Weigering om gediagnosticeerde onderwijskundige noden toe te staan of zorg voor te dragen

Het weigeren van, of het in gebreke blijven bij het verkrijgen van een (professioneel) aangeraden beoordeling of behandeling voor een (professioneel) gediagnosticeerd opvoedkundig probleem, leerprobleem of andere speciaal onderwijskundige nood, zonder bijzondere reden hiertoe (of zonder dat hier een bijzondere voor is).

EMOTIONELE VERWAARLOZING

15.1 Ontoereikende koestering/genegenheid

Merkbaar gebrek aan aandacht voor de behoeften van het kind aan genegenheid, emotionele steun, aandacht, bevestiging en controle. Omvat (1) passieve emotionele afwijzing van het kind of evident tekort aan aandacht voor het emotionele welzijn of de ontwikkeling van het kind en (2) opvallende afwezigheid van emotionele steun tijdens een emotionele crisis of een gebrek aan zorg voor de emotionele of gedragsproblemen van het kind (behalve zoals gegeven in categorie 16). Hierbij horen ook beweringen dat de ouder weigerde een begeleiding of behandeling van het kind door professionele hulpverleners te ondersteunen.

Toevoegingen NPM-2005: De grens tussen de categorieën 15.1 en 17.3 is in enkele situaties niet scherp en voor de helderheid is een aantal codeer afspraken gemaakt. Gebrek aan 'opvoeding' zoals het niet geven van structuur in de opvoeding of het niet corrigeren van gedrag valt in categorie 15.1, tenzij er een specifieke situatie is die bij 16.1 of 16.2 kan worden geplaatst. Over het algemeen wordt 15.1 gecodeerd bij onvoldoende beschikbaarheid van de ouders voor de emotionele behoeften van het kind (bijvoorbeeld: kind mag niet praten over ernstig trauma). Situaties waarin de ouder het kind niet van school komt ophalen worden ook gecodeerd in categorie 15.1

Een gebrek aan aandacht voor de ontwikkeling van het kind op cognitief of sociaal gebied wordt gecodeerd bij 17.3 (vergelijk 12.0). Ook algemene noties van 'onvoldoende stimulering van de ontwikkeling' (zoals bijvoorbeeld weigering peuterspeelzaalbezoek terwijl dit aanbevolen wordt) worden hier geplaatst.

15.2 Huiselijk geweld

Misbruik van de echtgeno(o)t(e) of ander huiselijk geweld in het bijzijn van het kind (b.v. grootvader die chronisch de moeder van het kind slaat). Omvat ook gevallen waarbij het kind gewond raakt tengevolge van het lichamelijke vechten tussen ouders/vervangers.

16.1 Bewust toestaan van alcohol of drugs misbruik

Hoofd vereisten zijn dat (1) het kind is blootgesteld aan de drugs/alcohol misbruik, (2) ouders/vervangers hadden reden om zich bewust te zijn van de aard en de omvang van het probleem (b.v. doordat ze op de hoogte zijn gebracht door politie bij vorige gelegenheden) en (3) ouders/verzorgers het onaangepaste gedrag van het kind hebben aangemoedigd of niet hebben getracht het probleem te corrigeren. Net als bij spijbelen is hier het gebrek aan inzet, meer dan het gebrek aan succes het hoofdvereiste voor deze categorie. Merk op dat het gaat om het geven van drugs of alcohol aan een kind in de schoolleeftijd (waardoor hun gedrag zou kunnen worden beïnvloed). Het wordt beschouwd als misbruik horende onder categorie 7 wanneer het gaat om jongere kinderen.

16.2 Bewust toestaan van ander onaangepast gedrag

Hoofdvereisten zijn zoals in 16.1, behalve dat het kind een chronisch patroon van een ander type onaangepast gedrag tentoonstelt (b.v. ernstige agressie, chronische criminaliteit).

Omvat niet de gevallen van onoplettendheid ten aanzien van seksueel wangedrag van het kind (zie categorie 03) of schoolproblemen (zie categorie 13.0 of 14.1) of het gebrek aan het zoeken van hulp voor emotionele problemen van het kind (zie categorie 17)

17.1 Weigering om te zorgen voor noodzakelijke zorg voor gediagnosticeerde emotionele of gedragsproblemen of deze toe te staan

De categorie omvat de weigering om de nodige en verkrijgbare behandeling voor emotionele beschadiging/problemen of gedragsproblemen van het kind in overeenstemming met competente professionele aanbeveling toe te staan (om redenen anders dan het redelijke oordeel dat behandeling niet voor de bestwil van het kind is).

17.2 In gebreke blijven bij het zoeken naar noodzakelijke zorg voor emotionele beschadiging/problemen of gedragsproblemen

De categorie omvat het gebrek aan zoeken naar of zorgen voor de nodige behandeling voor de emotionele beschadiging/problemen of gedragsbeschadiging/problemen van het kind.

Niet tot deze categorie horen beweringen dat ouders/vervangers verzuimden samen te werken met autoriteiten die de orde handhaven als dit tot doel had het vervolgen van een vermeende dader. Ook, indien categorie 16.1 van toepassing is, wordt hetzelfde gedragsprobleem hier niet nog eens gecodeerd.

17.3 Ander gebrek aan aandacht voor de ontwikkeling en emotionele behoeften

De categorie omvat (1) uitgesproken overbescherming, die onrijpheid en overdreven emotionele afhankelijkheid voedt, (2) gebrek aan geschikte aandacht ten aanzien van zinnige regelgeving voor het kind, (3) chronisch toepassen van duidelijk ongepaste verwachtingen naar een kind ten aanzien van de leeftijd of het verzuim om aandacht/genegenheid te geven aan het kind in situaties die niet

in een van bovenstaande categorieën passen (voornamelijk 10, 15 en 16). De categorie omvat ook het gedrag of gewoonten van ouders/vervangers wat een ongepast niveau van rijpheid van het kind veronderstelt (b.v. pornografie kijken) of gedragingen die een erg slecht rolmodel laten zien (b.v. beoefenen prostitutie, gebruik van illegale drugs in het bijzijn van het kind, verdelen van of handelen in drugs).

Toevoeging NPM-2005: zie code 15.1

ANDERE VORMEN VAN MISHANDELING

Toevoeging NPM-2005: Algemeen worden deze codes alléén toegekend als het niet mogelijk is om de mishandeling of verwaarlozing in de 6 categorieën hierboven te coderen.

19.0 Algemene of niet-gespecificeerde verwaarlozing

Wordt gebruikt in drie soorten gevallen: (1) voor meervoudige beweringen van verwaarlozing indien twee of meer van de categorieën 9, 11 of 12 worden beweerd of verdacht en niet kunnen worden gerekend onder de HARM STANDARD, (2) voor vage en niet gespecificeerde beweringen van verwaarlozing waarbij categorieën 9, 11 of 12 niet toepasbaar zijn (b.v. “kind wordt verwaarloosd door de moeder” of “woont in poel van ellende” etc.), (3) ontbreken van preventieve gezondheidszorg, of (4) beweringen van verwaarlozing die niet in een andere categorie kunnen worden gecodeerd.

Toevoeging NPM-2005: Omvat alle gevallen van verwaarlozing die niet zijn onder te brengen in één of meer van de categorieën hierboven genoemd.

20.1 Andere niet gespecificeerde mishandeling

Problemen of beweringen die niet ergens anders kunnen worden geclassificeerd. Deze categorie omvat gevallen waar de beschrijving niet opheldert of het vermeende mishandeling misbruik, verwaarlozing of beide betreft; beweringen die verdenking van mishandeling impliceren, maar niet zo specifiek dat ze ergens anders kunnen worden gecodeerd (b.v. problemen bij ondersteuning van een kind, moeilijkheden bij het beheersen van het gedrag van een kind, voogdijgerelateerde problemen/discussie zonder beweringen van onvoldoende zorg en niet te coderen in een van de 10 categorieën (b.v. ontvoering door de ouder die niet de voogdij heeft), problemen van ouder/verzorger zoals alcoholisme, prostitutie of druggebruik zonder aanwijzing hoe dit de behandeling van het kind door de ouder beïnvloedt, problemen van het kind of vraag om zorg, zonder aanwijzing dat dit probleem het gevolg is van mishandeling, huiselijke conflicten (onenigheid tussen ouders) waarin het kind niet direct was betrokken of waarbij het kind evenveel agressor was als de ouder, en vage of niet te classificeren beschrijvingen van mishandeling.

Toevoeging NPM-2005: Omvat alle gevallen van mishandeling die niet zijn onder te brengen in één of meer van de categorieën hierboven genoemd.

MISHANDELING NIET MEE TE TELLEN IN NIS

18.0 Onvrijwillige verwaarlozing

Het kind wordt niet voorzien van de nodige zorg of diensten als gevolg van lichamelijk of financieel onvermogen van de ouder/verzorger (b.v. ouder of verzorger is gestorven, in ziekenhuis opgenomen, in de gevangenis, heeft een ziekte of beperking (anders dan drugs of alcoholmisbruik), armoede of andere externe omstandigheden die buiten de controle van de ouders vallen).

Toevoeging NPM-2005: Wel meetellen in de NPM-2005

18.0 de ouder/verzorger heeft een lichamelijke ziekte of beperking;

18.1 de ouder/verzorger heeft een verstandelijke beperking;

18.2 er is sprake van een psychiatrische aandoening van ouders/verzorgers;

18.3 er is sprake van drugsverslaving van ouders/verzorgers;

18.4 er is sprake van alcoholverslaving van ouders/verzorgers;

18.5 er is sprake van ernstige financiële problemen of gokverslaving van ouders/verzorgers.

18.6 er is sprake van detentie van ouders/verzorgers.

20.2 Chemisch afhankelijke pasgeborenen

Pasgeborenen van moeders die aan alcohol of drugs verslaafd zijn met een positieve toxicologie test bij de geboorte.

20.3 Geen kindermishandeling

Aanmeldingen bij de AMK's waarbij geen sprake was van mishandeling.

De categorie kan ook worden gebruikt voor gevallen waar geen sprake is van mishandeling die kan worden gecodeerd in de bovengenoemde categorieën (b.v. situaties waar een ouder of verzorger vrijwillig de voogdij voor het kind afstaat en maatregelen treft voor geschikte zorg voor het kind).

De inventarisatie van kindermishandeling via het Nederlands Signaleringscentrum Kindergeneeskunde (NSCK)

Bijlage 3

Het Nederlands Signaleringscentrum Kindergeneeskunde (NSCK) werd in 1992 geïnitieerd door de Nederlandse Vereniging voor Kinderartsen en is ondergebracht bij TNO Preventie en Gezondheid. In dit signaleringssysteem participeren alle klinisch werkzame kinderartsen van algemene en academische ziekenhuizen in Nederland. Via het NSCK is gedurende een jaar door alle (ongeveer 700) kinderartsen in Nederland bijgehouden welke gevallen van kindermishandeling zij onder ogen kregen.

De procedure is als volgt. Maandelijks wordt aan alle klinisch werkzame kinderartsen in algemene ziekenhuizen, of aan een vertegenwoordiger van een afdeling, en aan contactpersonen voor een aandoening in academische ziekenhuizen een meldingskaart voor een tiental zeldzame kinderziekten gestuurd, die na invulling binnen 14 dagen wordt terugverwacht. Na aanmelding krijgt de inzende kinderarts van de onderzoeker een vragenlijst opgestuurd voor de gemelde aandoening. Er kan derhalve gemeld worden door individuele kinderartsen, vertegenwoordigers van afdelingen, en door (sub-)specialistische contactpersonen in academische centra, die zich slechts op "hun eigen ziekte(n)" hoeven te richten.

Omdat een volledige registratie van alle typen kindermishandeling een al te tijdrovende procedure zou worden, is besloten om in deze signalering twee soorten mishandeling centraal te stellen. Het verkorte registratieformulier voorzag in de melding van fysieke en seksuele mishandeling. We kregen 162 meldingen binnen van 95 kinderartsen. In 91 gevallen (56,2%) was sprake van seksuele mishandeling (waarvan 58 met aanwijsbare schade en 33 met vermoedelijke schade), en 71 gevallen (43,8%) van fysieke mishandeling (waarvan 52 met aanwijsbare schade en 16 met vermoedelijke schade). Dit betekent dat er bij geen van de kinderen sprake was van comorbiditeit ($91+71=162$).

De meldingen zijn echter slecht gespreid over de kinderartsen en over de provincies. Twee artsen namen de melding van 54 gevallen van kindermishandeling voor hun rekening, dat is eenderde van alle gevallen die door de Nederlandse kinderartsen zijn gemeld. Daardoor is ook de landelijke spreiding van de meldingen scheef. In Noord-Holland is 24% van de gevallen gemeld, terwijl in Zuid-Holland 47% van de gevallen is geregistreerd. Twee provincies zijn dus goed voor bijna driekwart van de meldingen. De scheve verdeling van meldingen over kinderartsen en provincies maken dit onderdeel van de prevalentiestudie minder goed bruikbaar. Ten slotte hebben sommige artsen meer soorten mishandeling aangegeven dan de twee gevraagde vormen van kindermishandeling, seksueel misbruik en fysieke mishandeling. Een deel van de meldingen moest door de onderzoekers achteraf worden gecodeerd als 'verwaarlozing' of 'geen mishandeling' en was daardoor niet bruikbaar.

Over de oorzaken van het mislukken van de landelijke registratie van kindermishandeling door kinderartsen kunnen we alleen speculeren. De jaarlijkse NSCK registraties mikken doorgaans op zeldzame kinderziekten met zeer specifieke symptomatologie. De registratie is doorgaans dus betrekkelijk eenvoudig: de ziekte komt zelden voor, dus een formulier hoeft maar een enkele maal te worden ingevuld. Het ziektebeeld is duidelijk omschreven in eenduidige medische termen. Het

ligt voor de hand dat kindermishandeling in deze verzameling van ‘kinderziektes’ een vreemde eend in de bijt is. Kindermishandeling komt relatief vaak voor, in ieder geval vaker dan de meeste kinderziektes die tot nu toe werden geïnventariseerd. Daarbij komt dat het medische beeld van kindermishandeling meer diffuus is, ook al hebben we ons in deze deelstudie beperkt tot seksuele en fysieke mishandeling.

In een volgende prevalentiestudie verdient het aanbeveling een aselechte trekking te doen uit de populatie van kinderartsen, en deze steekproef door een geldelijke of andersoortige beloning te stimuleren aan een zorgvuldige en dus soms tijdrovende registratie van kindermishandeling mee te werken. Het werken met de totale populatie kinderartsen heeft geleid tot oppervlakkige en ongelijksoortige meldingen door de meeste kinderartsen. Naar verwachting geldt ook hier: ‘Less is more’.

Uitnodigingsbrief basisscholen

Bijlage 4

Aan: Directies of locatie leiders van basisscholen
Onderwerp: Onderzoek naar de incidentie van kindermishandeling in Nederland
Datum: 10 mei 2005

Geachte heer/mevrouw,

Kindermishandeling is een maatschappelijk probleem met verstrekken gevolgen. Er wordt in de media steeds meer aandacht aan besteed, maar we weten niet hoeveel kinderen in Nederland het slachtoffer zijn van kindermishandeling. Een eerste stap naar een succesvolle aanpak van kindermishandeling is bepalen hoe vaak de verschillende vormen van kindermishandeling voorkomen. Daarom doet de afdeling Algemene en Gezinspedagogiek - Datatheorie van de Universiteit Leiden, in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC) van het Ministerie van Justitie samen met het Ministerie van VWS, onderzoek naar het vóórkomen (de incidentie) van kindermishandeling in Nederland (zie bijgaande folder).

Om de incidentie van kindermishandeling in kaart te brengen is inzet op vele fronten nodig, niet alleen van de overheid maar ook van iedereen die beroepshalve met kinderen te maken heeft. Wij nodigen 700 beroepskrachten (informanten) uit om deel te nemen aan dit grootschalige onderzoek. Deze informanten zijn werkzaam op scholen, kinderdagverblijven, consultatiebureau's, gemeentelijke politieafdelingen, als huisarts of in ziekenhuizen, verspreid over heel Nederland. We vragen u toestemming om uit uw team leerkrachten uit verschillende groepen (één leerkracht per leerjaar) kort te mogen trainen in het toepassen van de definities voor mishandeling en verwaarlozing. Deze training bestaat uit één bijeenkomst van ongeveer 2 uur en kan worden gegeven in de buurt van uw school. Gedurende een periode van drie maanden (september – december) vullen deze leerkrachten een formulier in voor elk kind van wie vermoed wordt dat het mishandeld en/of verwaarloosd wordt. We willen beklemtonen dat we de gegevens vertrouwelijk zullen behandelen zodat de privacy van kinderen en andere betrokkenen, en ook de anonimiteit van de leerkrachten gewaarborgd zullen worden.

Op basis van de gegevens die we met uw hulp verzamelen, krijgen we inzicht in het vóórkomen van de verschillende vormen van kindermishandeling in Nederland. Dit zal leiden tot beter beleid en effectievere interventies op het gebied van kindermishandeling.

We vragen u daarom dringend uw medewerking te verlenen aan dit belangrijke onderzoek. Dit kunt u doen door de het antwoordformulier **vóór 25 mei** ingevuld terug te sturen in de bijgevoegde antwoordenvolop of te mailen naar NIS-R@fsw.leidenuniv.nl

Na ontvangst van het antwoordformulier, zullen wij telefonisch contact met u opnemen om uw eventuele vragen te beantwoorden en verdere afspraken te maken.

Met vriendelijke groeten,
Prof. Dr. M.H. van IJzendoorn
Afdeling AGP-D, Centrum voor Gezinsstudies
Universiteit Leiden
Wassenaarseweg 52
2300 RB Leiden

Ondergetekende,

Naam: _____

Functie: _____

Is bereid medewerking te verlenen aan het onderzoek naar de incidentie van kindermishandeling.

Is telefonisch bereikbaar op nummer: _____

Bij voorkeur op (dagen/tijden): _____

Naam school: _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Tel: _____

Email: _____

Opzet informatiesessie van de informanten

Bijlage 5

Programma van deze informatiebijeenkomst:

1. Welkom
2. Inleiding onderzoek
3. Definitie + vormen
4. Invulformulier
5. Casus (optioneel!)
6. Juridische aspecten
7. Verdere procedure
8. Afsluiting

Nodig:

- a. Invulformulieren (2 exemplaren per informant)
- b. Korte versie definities (NIS, zie Bijlage 1, voor iedere informant 1 exemplaar)
- c. Casus (Bijlage 3)
- d. Flap-over/stiften (indien niet aanwezig op locatie)

1. Welkom + voorstellen (10 min)

In deze bijeenkomst wordt kort aangegeven wat het doel is van de training: weten welke vormen van kindermishandeling onderscheiden worden en weten hoe deze gegevens in te vullen op het daarvoor bestemde formulier en de verwerking ervan.

We beginnen met een korte inleiding over het onderzoek zelf. Vervolgens worden de verschillende vormen van mishandeling met u doorgenomen. Ten slotte is er aandacht voor de juridische aspecten en vertrouwelijkheid binnen dit onderzoek.

2. Inleiding onderzoek (NIS) (5 min)

Kindermishandeling is de laatste tijd regelmatig in de media. Het aantal kinderen dat jaarlijks wordt mishandeld in Nederland wordt geschat op 50.000 tot 80.000. Deze aantallen zijn gebaseerd op Amerikaans onderzoek. Tot op heden is echter nooit goed onderzocht hoeveel kinderen in Nederland het slachtoffer worden van mishandeling. Voordat efficiënte preventie- en interventieprogramma's kunnen worden ontwikkeld, is het belangrijk om inzicht te hebben in de aard en de omvang van deze belangrijke problematiek. Deze gegevens kunnen tevens behulpzaam zijn bij het maken van beleid betreffende preventie en aanpak van kindermishandeling.

Door wie wordt deze studie gedaan?

In opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum van het ministerie van Justitie en het ministerie van VWS voert de afdeling Algemene en Gezinspedagogiek en Data-theorie van de Universiteit van Leiden een onderzoek uit naar de 'incidentie van kindermishandeling in Nederland'. Deze studie wordt uitgevoerd overeenkomstig de Amerikaanse studies (National Incidence Studies) die sinds 1981 op dit gebied worden gedaan.

Wat wordt van u als informant gevraagd?

Om de incidentie te kunnen bepalen vragen wij informatie van 700 personen uit verschillende sectoren, die beroepshalve met kinderen onder de 18 jaar te maken hebben. Het verzamelen van gegevens zal 3 maanden (26 september – 23 december) in beslag nemen, gedurende welke u verslag uitbrengt over de vermoedens van kindermishandeling die u in uw functie tegenkomt. Dit vult u in op de daarvoor bestemde formulieren. Gedurende deze periode stuurt u de ingevulde formulieren terug naar de afdeling Algemene en Gezinspedagogiek-Datatheorie van de Universiteit Leiden:

Faculteit der Sociale Wetenschappen
AGP-D NIS-R
Wassenaarseweg 52
2300RB Leiden

Tevens kunt u gebruikmaken van de bijgeleverde antwoortenveloppen of gegevens digitaal per e-mail versturen naar NIS-R@fsw.leidenuniv.nl. Mochten er vragen zijn ten tijde van het onderzoek dan kunt u contact opnemen via e-mail (nis-r@fsw.leidenuniv.nl) of telefoon (071-527 3403, Annette van Noort). Ook kunt u de informatie op de website raadplegen, <http://www.nisr.leidenuniv.nl>.

3. Definitie

Algemeen

Kindermishandeling is elke vorm van, voor de minderjarige, bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of onvrijheid staat, actief of passief, opdringen waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

Hieronder vallen ook verwaarlozing en onthouden van essentiële hulp, medische zorg en onderwijs (Wet op de jeugdzorg, 2005).

Vormen van kindermishandeling

Het NIS onderscheidt de volgende vormen van mishandeling:

- ♦ SEKSUEEL MISBRUIK
- ♦ LICHAMELIJKE MISHANDELING
- ♦ EMOTIONELE MISHANDELING
- ♦ LICHAMELIJKE VERWAARLOZING
- ♦ VERWAARLOZING VAN HET ONDERWIJS
- ♦ EMOTIONELE VERWAARLOZING

NB. Vormen van kindermishandeling toelichten a.h.v. de uitgedeelde korte versie van de definities (2 pagina's: zie Bijlage 1). Zelf de uitgebreide versie van de definities kennen (zie Bijlage 2).

4. Invulformulier (15 min)

Invulformulier uitdelen en gezamenlijk doornemen. Belangrijke punten aanstippen. Voornamelijk uitleg geven over wat te doen als je niet weet wat je op moet schrijven en waar. Het is altijd van belang zoveel mogelijk gegevens op te schrijven en de universiteit te laten coderen waar het onder valt. Het gaat er om dat je je zorgen maakt, wij kunnen dan m.b.v. jullie gegevens beslissen of het van belang is voor de studie.

5. Casus (30 min: optioneel)

Met behulp van een casus kunnen we indien nodig/gewenst oefenen in het invullen van het formulier. Casus: In Bijlage 3 en verder worden casussen beschreven voor verschillende doelgroepen: onderwijs, kinderopvang, ouder- en kindzorg, politie, vrouwenopvang, kinderartsen, huisartsen. Verdeel de groep in groepjes van 3 a 4 personen. Lees eerst de casus, vervolgens haal je alle signalen eruit die erin genoemd worden. Deze vullen ze in. In het groepje twijfels en vragen noteren, die dan in de voltallige groep besproken worden.

6. Juridische aspecten (15 min)

Omgaan met privacy

Het is belangrijk dat er zorgvuldig gehandeld wordt. Er is immers sprake van persoonlijk informatie over kinderen en gezinnen (zie ook de privacyrichtlijnen van de eigen instelling).

De wet op de Jeugdzorg (2005) geeft de gedragslijnen aan over het inzagerecht.

Aandachtspunten die relevant zijn binnen deze studie:

- Contact met andere instellingen kan alleen na toestemming van de ouder of wettelijk vertegenwoordiger. Contact met andere instellingen zonder toestemming kan alleen **anoniem**. Het gezin of kind mag dan niet bekend worden gemaakt. Dit is ook wat we in deze studie doen. (Nadrukkelijk terugkoppelen naar de NIS!!)
- Een uitzondering is het contact met het AMK. Hier kan zonder toestemming van ouders of wettelijke vertegenwoordiger melding gemaakt worden van kindermishandeling.
- Wees altijd zorgvuldig met schriftelijke informatie.

Vertrouwelijkheid binnen dit onderzoek

Vertrouwelijkheid is een belangrijk aspect van deze studie. Het gegevensformulier dat u voor ieder kind invult is zo gemaakt, dat individuele kinderen of families niet kunnen worden achterhaald en ook de gegevens van de informant worden na inlevering verwijderd van het formulier. Het gaat ons om de aard van de mishandeling en de aantallen, niet om individuen.

Kinderen die via deze studie worden opgemerkt, kunnen door ons niet worden aangemeld voor een hulpverleningstraject. Indien u dat nodig acht, volgt u de protocollen vermoeden van kindermishandeling op die daarvoor zijn bij uw eigen organisatie.

Meldrecht, meldplicht en zorgplicht (optioneel: n.a.v. vragen, NIET spontaan melden)

In de Wet op de jeugdzorg (2005) is het **meldrecht** vastgesteld. Dit betekent dat je wettelijk het recht hebt een melding te doen en daarbij ook alle relevante gegevens over te dragen aan het AMK. Het belang van het kind gaat hierbij vóór het belang van de privacy van het gezin.

In de wet op de Jeugdzorg is ook de **meldplicht** opgenomen:

Wanneer een medewerker van een instelling het vermoeden heeft dat een medewerker van dezelfde instelling zich schuldig maakt aan kindermishandeling moet hij dit direct melden bij zijn leidinggevende en het bestuur. Deze hebben de plicht direct het AMK hiervan in kennis te stellen.

Naast het meldrecht heeft ieder burger in Nederland een **zorgplicht**. Dit houdt in dat je de plicht tot zorgen voor het kind hebt. Aan de ene kant de plicht tot zorgen voor het kind en aan de andere kant de privacywetgeving in de vorm van de Wet bescherming Persoonsgegevens. Dat betekent dat je niet zomaar gegevens zonder toestemming mag geven aan derden.

Dit heet een conflict van belangen. Bij een conflict van belangen weeg je zorgvuldig de belangen die in het geding zijn af.

Dat doe je door het protocol te volgen en door alle stappen die je zet, schriftelijk te vermelden in het dossier. Wanneer je dit doet, kun je voldoen aan de zorgplicht en het meldrecht zonder bijvoorbeeld juridisch te worden vervolgd.

7. Verdere procedure

Na het invullen en opsturen naar de universiteit:

Zoals eerder besproken vult u steeds voor ieder kind een formulier in dat u direct terug kunt sturen naar de afdeling Algemene en Gezinspedagogiek-Datatheorie. Als zich na het invullen en terugzenden van een formulier voor hetzelfde kind een nieuw incident voordoet, kunt u over het betreffende kind een nieuw formulier invullen en terugsturen. Met behulp van de informatie die u over het kind invult op het formulier (voornaam, 1e letter achternaam, enzovoort) kunnen wij verschillende formulieren over eenzelfde kind achteraf nog samenvoegen. Formulieren worden door leden van het NIS-R onderzoeksteam gecodeerd en eventuele vragen worden naar u teruggekoppeld. Indien u zelf vragen heeft, kunt u deze in de periode van september tot en met december tussentijds aan het team voorleggen. Een verslaglegging van het onderzoek volgt medio 2006 (samenvatting rapport wordt naar de informanten gestuurd).

8. Afsluiting (5 min)

Iedereen bedanken voor hun medewerking.

NA het onderzoek kan informanten in de verslaglegging verwezen worden naar belangrijke instanties en websites voor het downloaden van protocollen 'omgaan met vermoedens van kindermishandeling' en deskundigheidsbevordering, zoals:

www.kindermishandeling.info & www.onderwijshuiselijkgeweld.nl.

Tot die tijd verwijzen naar onze website.

Schriftelijke handleiding voor informanten die niet getraind werden.

Bijlage 6

HANDLEIDING

Nationale Incidentiestudie Kindermishandeling – Replicatie (NIS-R)

I. KADER NPM-2005

Tot op heden is niet bekend hoeveel kinderen in Nederland het slachtoffer zijn van kindermishandeling. Er zijn wel schattingen van de incidentie maar deze zijn gebaseerd op extrapolaties van Amerikaanse gegevens naar de Nederlandse situatie zonder dat hiernaar empirisch onderzoek is verricht. De afdeling Algemene en Gezinspedagogiek en Datatheorie (AGP-D) van de Universiteit Leiden voert in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC, Ministerie van Justitie) en het Ministerie van VWS een onderzoek uit naar de 'Incidentie van kindermishandeling in Nederland' (<http://www.nis-r.leidenuniv.nl>).

Doel studie:

Het doel van het onderzoek naar de incidentie van kindermishandeling in Nederland is tweeledig:

- Informatie verschaffen over de incidentie van kindermishandeling bij kinderen van 0 t/m 17 jaar in Nederland.
- Inzicht verkrijgen in de aard van de betreffende problematiek.

De Amerikaanse National Incidence Studies:

Sinds 1981 worden in Amerika incidentiebepalingen van kindermishandeling gedaan door de United States Department of Health and Human Services (DHHS). Deze zijn bekend onder de naam National Incidence Studies (NIS). In het verleden zijn drie NIS-studies uitgevoerd: NIS 1 (1981); NIS 2 (1988); NIS 3 (DHHS, 1996). Om een indruk te geven van de incidentie van kindermishandeling in Nederland wordt vaak gebruik gemaakt van deze Amerikaanse NIS studies. Op basis van deze studies wordt het aantal kinderen dat jaarlijks in Nederland mishandeld wordt geschat op 50.000 tot 80.000 (Hoefnagels, 2001; Willems, 1998). Momenteel wordt de dataverzameling voor de NIS-4 in Amerika, die gepland is voor september 2005, volop voorbereid ([zie http://www.nis4.org/nis4.asp](http://www.nis4.org/nis4.asp)).

Het doel van de NIS in de Verenigde Staten is om grondiger te inventariseren dan slechts die gevallen van kindermishandeling die onder de aandacht komen van de Child Protection Services (CPS; vergelijkbaar met de Nederlandse AMK's), en de incidentie van kindermishandeling vast te stellen op basis van gestandaardiseerde definities van kindermishandeling, met behulp van getrainde in

formanten in diverse werkvelden. Ten aanzien van incidentiebepaling van kindermishandeling in de Verenigde Staten worden vijf niveaus onderscheiden:

1. Kinderen die gemeld worden bij AMK's.
2. Kinderen die niet gemeld zijn bij AMK's, maar die bekend zijn bij andere instanties zoals politie, rechtbank of in de medische sector.
3. Kinderen die noch bij AMK's noch bij andere instanties bekend zijn, maar die zijn gesignaleerd door andere informanten zoals leerkrachten en leidsters in kinderdagverblijven.
4. Kinderen die bekend zijn bij mensen in de gemeenschap, zoals burens, familieleden.
5. Kinderen die door geen enkele instantie of persoon gesignaleerd worden.

De NIS komen tot schattingen van de incidentie van kindermishandeling op basis van data verzameld bij niveau 1, 2 en 3 (DHHS, 1996).

Methodologie:

De NIS methodologie is gebaseerd op de veronderstelling dat kinderen die officieel gemeld zijn bij de CPS alleen het topje van de ijsberg representeren en dat er een groot aantal kinderen is dat door professionals herkend wordt als mishandeld of verwaarloosd, maar dat niet bekend is bij CPS (Creighton, 2002).

In onze studie wordt, overeenkomstig de NIS procedure, van elk gerapporteerd kind gekeken of het tot de mishandelde of de verwaarloosde groep behoort op basis van gestandaardiseerde definities. De definities bevatten een 'harm standard' (*'children who experienced documented harm'*) en een 'endangerment standard' (*'children who experienced abuse or neglect that put them at risk of harm'*).

Casus definitie:

Alle kinderen jonger dan 18 jaar waarbij mishandeling of verwaarlozing wordt vastgesteld (*harm standard*) of waarbij mishandeling of verwaarlozing wordt vermoed (*endangerment standard*).

In deze studie onderscheiden we de volgende vormen van kindermishandeling:

- Seksueel misbruik
- Fysieke (lichamelijke) mishandeling
- Emotionele mishandeling
- Fysieke verwaarlozing
- Verwaarlozing van het onderwijs

- Emotionele verwaarlozing
- Andere vormen van mishandeling

Voor een inhoudelijke omschrijving van deze vormen van kindermishandeling, zie de definities in Bijlage I.

Vertrouwelijkheid:

Vertrouwelijkheid is een belangrijk aspect van deze studie. Het dataformulier dat u voor ieder kind invult is zo gemaakt dat individuele kinderen of gezinnen niet kunnen worden achterhaald. **De gegevens over de informant worden na inlevering verwijderd van het formulier.** In het onderzoek staan voor ons de aard en omvang van de mishandeling en niet de individuen centraal. Kinderen die via deze studie worden opgemerkt, kunnen door ons niet worden aangemeld voor een hulpverleningstraject. Indien u dat nodig acht, volgt u de protocollen 'vermoeden van kindermishandeling' op die daarvoor gelden binnen uw eigen organisatie.

Wij danken u nogmaals hartelijk voor uw medewerking aan dit belangrijke onderzoek!

Toelichting bij het dataformulier

Bijlage 7

Nadere toelichting invulformulieren

Nationale Incidentiestudie Kindermishandeling – Replicatie (NIS-R)

Wij vragen u in de periode van 26 september tot en met 23 december verslag uit te brengen over de vaststellingen/vermoedens van kindermishandeling die u in uw functie tegenkomt en die plaatsvinden binnen de onderzoeksperiode. Het gaat dus om kinderen die u in uw eigen werk ziet en niet om kinderen waarvan u zijdeling iets verneemt, maar die bijvoorbeeld eigenlijk onder verantwoordelijkheid van uw collega vallen. U kunt voor het melden van uw vermoedens/vaststellingen van kindersmishandeling gebruikmaken van onze invulformulieren. U vult voor ieder kind (0 t/m 17 jaar) dat past binnen de definities van het onderzoek een apart invulformulier in. U kunt deze formulieren terugsturen naar ons antwoordnummer (postzegel niet nodig):

Universiteit Leiden
Faculteit der Sociale Wetenschappen
AGP-D / NIS-R
T.a.v.A.M.T. van Noort
Antwoordnummer 10302
2300 WB Leiden.

Gebruik van de formulieren:

De formulieren die we u vragen in te vullen bestaan uit een aantal onderdelen: (A) *Het kind*, (B) *De thuissituatie*, (C) *Belangrijke personen*, en (D) *De mishandeling die wordt vermoed*. Voor het gehele formulier geldt dat wij u vragen gegevens in te vullen voor zover deze u bekend zijn. Als u niet het juiste antwoord op de vraag weet, kunt u (1) indien mogelijk de best mogelijke schatting van het antwoord geven, of (2) als u geen inschatting kunt maken, aangeven dat dit u onbekend is (zodat wij zeker weten dat er geen vragen over het hoofd gezien zijn).

Het kind dat (mogelijk) met mishandeling te maken heeft (gehad) staat centraal in het formulier. Daarbij gaat het om uw eigen 'niet pluis-gevoel'. Iedereen heeft zijn eigen normen en waarden. Stel uw eigen normen en waarden voorop. Als u het gevoel heeft dat de situatie niet pluis is, maar uw collega's denken daar wellicht anders over, vragen wij toch uw eigen gevoel hierin te volgen en een formulier in te vullen. Het geeft niet als dit betekent dat u wellicht eerder een formulier invult dan uw collega.

Verslaglegging aan ons is niet hetzelfde als een melding bij een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Allereerst zijn wij geen hulpverlenende instantie: wij zullen alleen aantallen registreren. Bovendien zijn de meldingen aan ons anoniem. De gegevens die wij van u krijgen zijn niet

voldoende om de kinderen te traceren en aan te melden voor een hulpverleningstraject. Indien u dat nodig acht, volgt u daarin zelf de benodigde stappen. Ten slotte hopen wij dat een melding aan ons laagdrempeliger is dan een melding bij een AMK zodat wij inzicht kunnen krijgen in het volledige continuüm van verwaarlozing en mishandeling, en niet slechts het ‘topje van de ijsberg’ (de meest ernstige situaties die bij de AMK’s gemeld worden).

Puntsgewijze toelichting bij het invulformulier:

Provincie en ID) U hoeft hier niets in te vullen: ‘Provincie’ zal door ons gebruikt worden om de formulieren na ontvangst te ordenen. ‘ID’ zal het nummer zijn dat wij het formulier op basis van binnenkomst toekennen.

DEEL A. HET KIND (Dit betreft het kind dat centraal staat in uw vermoeden/vaststelling van kindermishandeling/verwaarlozing tijdens het uitoefenen van uw functie)

- 1) Vult u hier van het kind de voornaam en de eerste letter van de achternaam in.
- 2) Vermeldt hier het geslacht van het kind.
- 3) Als u weet of het kind ingeschreven is op een school, kunt u dat bij vraag 3 kenbaar maken.
- 4) Geef hier de geboortedatum van het kind, of indien onbekend, een zo goed mogelijke schatting van zijn of haar leeftijd bij 5).
- 6) Indien er aandoeningen zijn (b.v. ADHD, leerproblemen, gehoorbeschadiging) die mogelijk een rol spelen in het verhaal (en die niet veroorzaakt zijn door de mishandeling) kunt u die hier vermelden.
- 7) Geef een voor uw gevoel beste omschrijving van de etniciteit van het kind.

DEEL B. DE THUSSITUATIE

- 8) Geef de eerste twee cijfers van de postcode van waar het kind woonachtig was ten tijde van de mishandeling.
- 9) Hoeveel kinderen telt het gezin van het kind in totaal? Het gaat om het aantal kinderen onder 18 jaar dat ook op hetzelfde adres als dit kind woont.
- 10) Het betreft hier het aantal kinderen binnen het gezin voor wie u weet dat een formulier is ingevuld. Indien u in uw functie meerdere kinderen binnen het gezin tegenkomt die passen binnen de definities van het onderzoek, vult u voor deze kinderen aparte formulieren in.
- 11) Vermeldt u hier de namen van de overige kinderen in het gezin die u opgeeft bij vraag 10.
- 12) Geef u hier een schatting van de sociaal economische status van het gezin. Leven de gezinsleden van een modaal inkomen in gemiddelde behuizing of zitten ze daar duidelijk onder of boven?

DEEL C. BELANGRIJKE PERSONEN

In Deel C kunt u de belangrijke betrokken personen vermelden. Het gaat om alle personen die in het verhaal een belangrijke rol van betekenis hebben, waarbij onder A de persoon bij wie het kind woont en die de primaire zorg voor het kind draagt. Indien een vierde (of volgende) persoon belangrijk is in het verhaal, kunt u de derde kolom op de achterkant van het formulier voor deze perso(n)en(en) toevoegen. (Er is dus geen 'bijlage' beschikbaar zoals vermeld wordt in de derde kolom.)

15) Vult u hier de leeftijd van de betrokken personen in, geschat in jaren.

16) Wat is het geslacht van de belangrijke personen in het verhaal?

17) Hoe verhouden de verschillende belangrijke personen zich tot het kind dat op het formulier centraal staat?

18) Hoe verhouden de verschillende belangrijke personen zich tot elkaar?

19) Bij vraag 19 kunt u een zo goed mogelijke schatting maken van het werk van de betrokken personen.

20) Idem maar dan met betrekking tot opleiding. Als u alleen de indruk heeft dat de ouder/verzorger hoog of juist laag opgeleid is, kunt u ook een aantal vakjes aankruisen om ons een bepaalde richting aan te geven. Geeft u ook hier een zo juist mogelijke schatting.

21) Bij vraag 21 kunt u een zo goed mogelijke schatting maken van de nationaliteit van de betrokken personen. Indien u weet dat het om een dubbele nationaliteit gaat, kunt u dit aangeven.

22) Wat is de afkomst van de betrokken personen?

DEEL D. DE MISHANDELING DIE WORDT VERMOED

U kunt uw vermoeden van mishandeling beschrijven in deel D van het formulier. Geeft u hier een zo volledig mogelijke omschrijving van **23)** uw vermoeden van mishandeling, **24)** de aanwijzingen die u heeft voor opgelopen of dreigend letsel bij het kind, en **25)** de basis die u heeft voor uw vermoeden. Wij moedigen u vooral aan zoveel mogelijk details te geven. U kunt op de achterkant of een ander blad verder schrijven als u ruimte te kort komt. Als u bepaalde twijfels heeft, is het prettig als u dit ook verwoordt bij vraag 25.

26) Bij vraag 26 kunt u de door u vastgestelde of vermoedde kindermishandeling aan de hand van de vragen nog eens samenvatten. In de drie kolommen kunt u verschillende vormen van kindermishandeling in overzicht brengen. Het is voor te stellen dat het mogelijk is om onderscheid te maken tussen fysieke verwaarlozing, seksuele mishandeling en verwaarlozing van onderwijs. Indien nodig kunt u een extra vorm toevoegen op de achterkant van het formulier. (Ook hier is dus geen 'aanhangsel' beschikbaar zoals onderaan het formulier gesuggereerd wordt.)

26a) Hier heeft u de ruimte om een code over te nemen uit de geleverde definitielijst van het onderzoek. Er is bijvoorbeeld voor uw gevoel sprake van huiselijk geweld waarvan het kind getuige is. Dan vult u de code 15.2 in. Alle formulieren zullen door ons apart een code toegekend krijgen. Maakt u zich dus geen zorgen als u niet zeker weet welke code de opgemerkte vorm van mishandeling moet krijgen. Wij zullen de door u opgegeven code vooral gebruiken om een gericht beeld

krijgen van uw melding. U kunt bijvoorbeeld ook een aantal codes vermelden of een bredere indicatie geven (b.v. fysieke verwaarlozing; achterwege laten van noodzakelijke lichamelijke zorg 8.0/9.0).

26b) De ernst van het letsel dat het kind oploopt of dreigt op te lopen is ingedeeld in zes categorieën die bovenaan pagina 3 nadere toelichting krijgen. Kruist u de meest passende categorie aan.

26c) Geeft u in een aantal woorden een aanduiding van het letsel dat u bedoelt bij 26b en verder uitgewerkt heeft bij vraag 24.

26d) U kunt bij vraag 26d een aanduiding geven van het moment waarop de (mogelijke) mishandeling plaatsvond. Geeft u bij benadering de meest recente datum aan. Indien het gedurende langere tijd doorlopend plaatsvond, kunt u dit aangeven en de datum waarop u dit formulier invult toevoegen. Als het met name in een bepaalde week of maand gebeurde, kunt u hier een aanduiding van geven.

26e) Wat was de rol van de verschillende belangrijke personen ten aanzien van de mishandeling: actief (de rol van vader) of passief (was op de hoogte en stond deze dus toe).

26f) Was er alcohol of drugs in het spel? En was voor één of meerdere personen sprake van een geestelijke ziekte (U kunt dit begrip ruim gebruiken). Als u bijvoorbeeld het gevoel heeft dat er sprake is van mentale retardatie bij de ouder en dat dit een rol speelt in het vermogen van de ouder om met het kind om te kunnen gaan, kunt u dit aanduiden. De formulieren worden handmatig verwerkt dus u kunt in de kantlijn ook aantekeningen maken als u dat noodzakelijk vindt voor een juist begrip van uw antwoorden.

De gegevens over de informant onderaan het formulier worden na ontvangst door ons verwijderd. Deze worden uitsluitend gebruikt om u te kunnen bereiken indien toelichting op het formulier gewenst is. Dit heeft als consequentie dat het moeilijk is om op een later moment een aanvulling te geven op een eerder ingezonden formulier. Als u inderdaad een aanvulling wenst te geven of als zich voor eenzelfde kind later een nieuwe vorm van kindermishandeling of een nieuw incident voordoet, kunt u hierover een nieuw formulier invullen. Deze kunnen aan de hand van de achtergrondgegevens van deel A en deel B aan elkaar verbonden worden.

Levering van formulieren:

U ontvangt van ons een digitale versie van het invulformulier waarop u telkens gegevens over één kind kunt registreren. Omdat formulieren pas bij binnenkomst zullen worden genummerd, kunt u deze voor eigen gebruik in deze vorm kopiëren. De formulieren zijn ook te downloaden vanaf onze website, www.nis-r.leidenuniv.nl.

Vragen:

Als u tijdens de periode van onderzoek vragen heeft, kunt u telefonisch contact opnemen met Annette van Noort, via e-mail, NIS-R@fsw.leidenuniv.nl, of telefoon, 071-5273403. Tevens kunt u de informatie op onze internetpagina raadplegen, <http://www.nis-r.leidenuniv.nl>.

Correctie voor de mogelijk 'afnemende meeropbrengst' van signaleringen in relatief vaste groepen (kinderopvang, onderwijs)

Bijlage 8

Tabel 8.1 *Gecorrigeerde prevalenties gerapporteerd door het basisonderwijs*

Schade		x2,85	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	2	2,85	5,70	12.207	1.595.100	745
	Fysieke mishandeling	9	2,85	25,65	12.207	1.595.100	3.352
	Emotionele mishandeling	1	2,85	2,85	12.207	1.595.100	372
	Fysieke verwaarlozing	4	2,85	11,40	12.207	1.595.100	1.490
	Onderw/emo verwaarlozing	3	2,85	8,55	12.207	1.595.100	1.117
	Andere vormen	1	2,85	2,85	12.207	1.595.100	372
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	2,85	2,85	12.207	1.595.100	372
	Fysieke mishandeling	3	2,85	8,55	12.207	1.595.100	1.117
	Emotionele mishandeling	4	2,85	11,40	12.207	1.595.100	1.490
	Fysieke verwaarlozing	9	2,85	25,65	12.207	1.595.100	3.352
	Onderw/emo verwaarlozing	8	2,85	22,80	12.207	1.595.100	2.979
	Andere vormen	0	2,85	0	12.207	1.595.100	0
Totaal		45					16.758

Tabel 8.2 *Gecorrigeerde prevalenties gerapporteerd door het voortgezet onderwijs*

Schade		x2,85	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	2,85	2,85	35.361	1.199.916	97
	Fysieke mishandeling	3	2,85	8,55	35.361	1.199.916	290
	Emotionele mishandeling	4	2,85	11,40	35.361	1.199.916	387
	Fysieke verwaarlozing	2	2,85	5,70	35.361	1.199.916	193
	Onderw/emo verwaarlozing	3	2,85	8,55	35.361	1.199.916	290
	Andere vormen	0	2,85	0	35.361	1.199.916	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	2	2,85	5,70	35.361	1.199.916	193
	Fysieke mishandeling	5	2,85	14,25	35.361	1.199.916	484
	Emotionele mishandeling	2	2,85	5,70	35.361	1.199.916	193
	Fysieke verwaarlozing	5	2,85	14,25	35.361	1.199.916	484
	Onderw/emo verwaarlozing	4	2,85	11,40	35.361	1.199.916	387
	Andere vormen	0	2,85	0	35.361	1.199.916	0
Totaal		31					2.998

Tabel 8.3 *Gecorrigeerde prevalenties gerapporteerd door kinderdagverblijven*

Schade		x2,85	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	2,85	0	1.496	352.128	0
	Fysieke mishandeling	2	2,85	5,70	1.496	352.128	1.342
	Emotionele mishandeling	2	2,85	5,70	1.496	352.128	1.342
	Fysieke verwaarlozing	1	2,85	2,85	1.496	352.128	671
	Onderw/emo verwaarlozing	0	2,85	0	1.496	352.128	0
	Andere vormen	0	2,85	0	1.496	352.128	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	2,85	2,85	1.496	352.128	671
	Fysieke mishandeling	0	2,85	0	1.496	352.128	0
	Emotionele mishandeling	0	2,85	0	1.496	352.128	0
	Fysieke verwaarlozing	3	2,85	8,55	1.496	352.128	2.012
	Onderw/emo verwaarlozing	1	2,85	2,85	1.496	352.128	671
	Andere vormen	1	2,85	2,85	1.496	352.128	671
Totaal		11					7.380

Tabel 8.5 *Ontdubbelde gecorrigeerde prevalenties gerapporteerd door het basisonderwijs*

Schade		x2,85	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	2,85	2,85	12.207	1.595.100	372
	Fysieke mishandeling	9	2,85	25,65	12.207	1.595.100	3.352
	Emotionele mishandeling	1	2,85	2,85	12.207	1.595.100	372
	Fysieke verwaarlozing	2	2,85	5,70	12.207	1.595.100	745
	Onderw/emo verwaarlozing	3	2,85	8,55	12.207	1.595.100	1.117
	Andere vormen	1	2,85	2,85	12.207	1.595.100	372
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	2,85	2,85	12.207	1.595.100	372
	Fysieke mishandeling	3	2,85	8,55	12.207	1.595.100	1.117
	Emotionele mishandeling	4	2,85	11,40	12.207	1.595.100	1.490
	Fysieke verwaarlozing	9	2,85	25,65	12.207	1.595.100	3.352
	Onderw/emo verwaarlozing	8	2,85	22,80	12.207	1.595.100	2.979
	Andere vormen	0	2,85	0	12.207	1.595.100	0
Totaal		42					15.640

Tabel 8.4 Gecorrigeerde prevalenties voor alle typen kindermishandeling per informantengroep

Schade	BO	VO	VROU	POL	RKK	KDV	CB 1	CB 2	CB 3	HA	Totaal
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	745	97	16	96	157	0	104	0	0	1.215
	Fysieke mishandeling	3.352	290	94	643	517	1.342	208	1.289	877	11.525
	Emotionele mishandeling	372	387	266	80	67	1.342	0	1.718	877	5.109
	Fysieke verwaarlozing	1.490	193	47	48	606	671	833	3.866	877	9.602
	Onderw/emo verwaarlozing	1.117	290	547	434	943	0	104	2.148	1.754	7.337
	Andere vormen	372	0	16	0	135	0	0	0	0	523
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	372	193	0	273	45	671	0	0	971	2.525
	Fysieke mishandeling	1.117	484	172	820	202	0	312	1.718	0	4.825
	Emotionele mishandeling	1.490	193	109	305	67	0	208	1.289	0	4.632
	Fysieke verwaarlozing	3.352	484	313	643	202	2.012	2.186	6.013	4.385	19.590
	Onderw/emo verwaarlozing	2.979	387	282	2.443	517	671	1.353	6.013	2.631	18.247
	Andere vormen	0	0	0	64	22	671	312	859	877	2.805
Totaal	16.758	2.998	1.862	5.849	3.480	7.380	5.620	24.913	12.278	6.797	87.935

BO = basisonderwijs; VO = voortgezet onderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar;
CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

Tabel 8.6 *Ontdubbelde gecorrigeerde prevalenties gerapporteerd door het voortgezet onderwijs*

Schade		x2,85	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	2,85	2,85	35.361	1.199.916	97
	Fysieke mishandeling	2	2,85	5,70	35.361	1.199.916	193
	Emotionele mishandeling	4	2,85	11,40	35.361	1.199.916	387
	Fysieke verwaarlozing	2	2,85	5,70	35.361	1.199.916	193
	Onderw/emo verwaarlozing	3	2,85	8,55	35.361	1.199.916	290
	Andere vormen	0	2,85	0	35.361	1.199.916	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	2	2,85	5,70	35.361	1.199.916	193
	Fysieke mishandeling	5	2,85	14,25	35.361	1.199.916	484
	Emotionele mishandeling	2	2,85	5,70	35.361	1.199.916	193
	Fysieke verwaarlozing	5	2,85	14,25	35.361	1.199.916	484
	Onderw/emo verwaarlozing	3	2,85	8,55	35.361	1.199.916	290
	Andere vormen	0	2,85	0	35.361	1.199.916	0
Totaal		29					2.804

Tabel 8.7 *Ontdubbelde gecorrigeerde prevalenties gerapporteerd door kinderdagopvang*

Schade		x2,85	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	2,85	0	1.496	352.128	0
	Fysieke mishandeling	2	2,85	5,70	1.496	352.128	1.342
	Emotionele mishandeling	2	2,85	5,70	1.496	352.128	1.342
	Fysieke verwaarlozing	1	2,85	2,85	1.496	352.128	671
	Onderw/emo verwaarlozing	0	2,85	0	1.496	352.128	0
	Andere vormen	0	2,85	0	1.496	352.128	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	2,85	2,85	1.496	352.128	671
	Fysieke mishandeling	0	2,85	0	1.496	352.128	0
	Emotionele mishandeling	0	2,85	0	1.496	352.128	0
	Fysieke verwaarlozing	3	2,85	8,55	1.496	352.128	2.012
	Onderw/emo verwaarlozing	1	2,85	2,85	1.496	352.128	671
	Andere vormen	1	2,85	2,85	1.496	352.128	671
Totaal		11					7.380

Tabel 8.8

Ontdubbelde gecorrigeerde prevalenties voor alle typen kindermishandeling
per informantengroep

	Aanwijsbare schade					Vermoedelijke schade							Totaal
	Sekueel misbruik	Fysieke mishandeling	Emotionele mishandeling	Fysieke verwaarlozing	Onderw/ emo verwaarlozing	Andere vormen	Sekueel misbruik	Fysieke mishandeling	Emotionele mishandeling	Fysieke verwaarlozing	Onderw/ emo verwaarlozing	Andere vormen	
BO	372	3.352	372	745	1.117	372	372	1.117	1.490	3.352	2.979	0	15.640
VO	97	193	387	193	290	0	193	484	193	484	290	0	2.804
VROUW	16	78	219	47	501	16	0	125	109	250	282	0	1.643
KDV	0	1.342	1.342	671	0	0	671	0	0	2.012	671	671	7.380
POL	80	482	80	48	338	0	241	546	241	530	1.929	64	4.579
RKK	135	292	67	494	921	135	45	202	67	112	449	22	2.941
CB 1	104	208	0	729	104	0	0	312	208	1.770	1.249	312	4.996
CB 2	0	1.289	1.718	3.866	1.289	0	0	1.289	859	5.584	6.013	859	22.766
CB 3	0	0	877	877	1.754	0	0	0	0	3.508	2.631	877	10.524
HA	0	2.913	0	971	0	0	971	0	971	0	971	0	6.797
Totaal	804	10.149	5.062	8.641	6.314	523	2.493	4.075	4.138	17.602	17.464	2.805	80.070

BO = basisonderwijs; VO = voortgezet onderwijs; VROUW = vrouwenopvang; KDV = kinderdagverblijven; POL = Politie; RKK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = Huisarts

Totaal prevalentiecijfer na ontdubbeling en gecorrigeerd na meeropbrengst is 93.608 gevallen
(80.070 uit NKP-2005 + 13 538 uit AMK)

Prevalentieschatting per informantengroep

Bijlage 9

9.1 Basisonderwijs

Zoals blijkt uit Tabel 9.1 werden door informanten in het basisonderwijs 45 formulieren ingevuld. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen dat door deze informanten gezien werd tijdens de onderzoeksperiode (noemer) bedroeg 12.207. De totale populatie van kinderen met basisschoolleeftijd in Nederland bedraagt 1.595.100. Op basis hiervan is de schatting van 25.579 mishandelde kinderen gemaakt.

Tabel 9.1 Aantal mishandelde kinderen in Nederland gerapporteerd door informanten uit het basisonderwijs

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	2	4,35	8,70	12.207	1.595.100	1.137
	Fysieke mishandeling	9	4,35	39,15	12.207	1.595.100	5.116
	Emotionele mishandeling	1	4,35	4,35	12.207	1.595.100	568
	Fysieke verwaarlozing	4	4,35	17,40	12.207	1.595.100	2.274
	Onderw/emo verwaarlozing	3	4,35	13,05	12.207	1.595.100	1.705
	Andere vormen	1	4,35	4,35	12.207	1.595.100	568
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	4,35	4,35	12.207	1.595.100	568
	Fysieke mishandeling	3	4,35	13,05	12.207	1.595.100	1.705
	Emotionele mishandeling	4	4,35	17,40	12.207	1.595.100	2.274
	Fysieke verwaarlozing	9	4,35	39,15	12.207	1.595.100	5.116
	Onderw/emo verwaarlozing	8	4,35	34,80	12.207	1.595.100	4.547
	Andere vormen	0	4,35	0	12.207	1.595.100	0
Totaal		45					25.578

9.2 Voortgezet onderwijs

Tabel 9.2 geeft aan dat 31 kinderen gemeld werden door informanten uit het voortgezet onderwijs. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen dat door deze informanten gezien werd tijdens de onderzoeksperiode (noemer) bedroeg 35.361. De totale populatie van kinderen in het voortgezet onderwijs in Nederland bedraagt 1.199.916. Op basis hiervan geldt een schatting van 4.575 mishandelde kinderen.

Tabel 9.2 *Aantal mishandelde kinderen in Nederland gerapporteerd door informanten uit het voortgezet onderwijs*

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	4,35	4,35	35.361	1.199.916	148
	Fysieke mishandeling	3	4,35	13,05	35.361	1.199.916	443
	Emotionele mishandeling	4	4,35	17,40	35.361	1.199.916	590
	Fysieke verwaarlozing	2	4,35	8,70	35.361	1.199.916	295
	Onderw/emo verwaarlozing	3	4,35	13,05	35.361	1.199.916	443
	Andere vormen	0	4,35	0	35.361	1.199.916	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	2	4,35	8,70	35.361	1.199.916	295
	Fysieke mishandeling	5	4,35	21,75	35.361	1.199.916	738
	Emotionele mishandeling	2	4,35	8,70	35.361	1.199.916	295
	Fysieke verwaarlozing	5	4,35	21,75	35.361	1.199.916	738
	Onderw/emo verwaarlozing	4	4,35	17,40	35.361	1.199.916	590
	Andere vormen	0	4,35	0	35.361	1.199.916	0
Totaal		31					4.575

9.3 Vrouwenopvang

Tabel 9.3 geeft aan dat 119 kinderen gemeld werden door informanten uit de vrouwenopvang. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen dat door deze informanten gezien werd (noemer) bedroeg 589. Het totaal aantal kinderen dat op jaarbasis gezien wordt door de vrouwenopvang in Nederland bedraagt 2.118. Op basis hiervan wordt een schatting van 1.861 mishandelde kinderen gemaakt.

Tabel 9.3 *Aantal mishandelde kinderen in Nederland gerapporteerd door informanten uit de vrouwenopvang*

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	4,35	4,35	589	2.118	16
	Fysieke mishandeling	6	4,35	26,10	589	2.118	94
	Emotionele mishandeling	17	4,35	73,95	589	2.118	266
	Fysieke verwaarlozing	3	4,35	13,05	589	2.118	47
	Onderw/emo verwaarlozing	35	4,35	152,25	589	2.118	547
	Andere vormen	1	4,35	4,35	589	2.118	16
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	0	4,35	0	589	2.118	0
	Fysieke mishandeling	11	4,35	47,85	589	2.118	172
	Emotionele mishandeling	7	4,35	30,45	589	2.118	109
	Fysieke verwaarlozing	20	4,35	87,00	589	2.118	313
	Onderw/emo verwaarlozing	18	4,35	78,30	589	2.118	282
	Andere vormen	0	4,35	0	589	2.118	0
Totaal		119					1.862

9.4 Kinderdagverblijven

Tabel 9.4 geeft aan dat 11 kinderen gemeld werden door informanten uit de kinderdagverblijven. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen dat door deze informanten gezien werd tijdens de onderzoeksperiode (noemer) bedroeg 1.496. Het totaal aantal kinderen dat op jaarbasis gezien wordt door de kinderdagverblijven in Nederland bedraagt 352.128. Op basis hiervan wordt een schatting van 11.264 mishandelde kinderen verkregen.

Tabel 9.4 *Aantal mishandelde kinderen in Nederland gerapporteerd door informanten uit de kinderdagverblijven*

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	4,35	0	1.496	352.128	0
	Fysieke mishandeling	2	4,35	8,70	1.496	352.128	2.048
	Emotionele mishandeling	2	4,35	8,70	1.496	352.128	2.048
	Fysieke verwaarlozing	1	4,35	4,35	1.496	352.128	1.024
	Onderw/emo verwaarlozing	0	4,35	0	1.496	352.128	0
	Andere vormen	0	4,35	0	1.496	352.128	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	4,35	4,35	1.496	352.128	1.024
	Fysieke mishandeling	0	4,35	0	1.496	352.128	0
	Emotionele mishandeling	0	4,35	0	1.496	352.128	0
	Fysieke verwaarlozing	3	4,35	13,05	1.496	352.128	3.072
	Onderw/emo verwaarlozing	1	4,35	4,35	1.496	352.128	1.024
	Andere vormen	1	4,35	4,35	1.496	352.128	1.024
Totaal		11					11.264

9.5 Politie

Tabel 9.5 geeft aan dat 364 kinderen gemeld werden door informanten bij de politie. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen dat woonde in de deelnemende politieregio's (noemer) bedroeg 973.680. De totale populatie bedraagt alle kinderen in Nederland (N= 3.597.591) omdat de politie-informantengroep een dekking heeft over alle leeftijdscategorieën. Op basis hiervan wordt een schatting van 5.849 mishandelde kinderen verkregen.

Tabel 9.5 *Aantal mishandelde kinderen in Nederland gerapporteerd door informanten bij de politie*

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	6	4,35	26,10	973.680	3.597.591	96
	Fysieke mishandeling	40	4,35	174,00	973.680	3.597.591	643
	Emotionele mishandeling	5	4,35	21,75	973.680	3.597.591	80
	Fysieke verwaarlozing	3	4,35	13,05	973.680	3.597.591	48
	Onderw/emo verwaarlozing	27	4,35	117,45	973.680	3.597.591	434
	Andere vormen	0	4,35	0	973.680	3.597.591	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	17	4,35	73,95	973.680	3.597.591	273
	Fysieke mishandeling	51	4,35	221,85	973.680	3.597.591	820
	Emotionele mishandeling	19	4,35	82,65	973.680	3.597.591	305
	Fysieke verwaarlozing	40	4,35	174,00	973.680	3.597.591	643
	Onderw/emo verwaarlozing	152	4,35	661,20	973.680	3.597.591	2443
	Andere vormen	4	4,35	17,40	973.680	3.597.591	64
Totaal		364					5.849

9.6 Raad voor de kinderbescherming

Tabel 9.6 geeft aan dat 155 kinderen gemeld werden door informanten bij de raad van de kinderbescherming. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen dat woont in de deelnemende regio's van de Raad voor de Kinderbescherming (noemer) bedraagt 696.785. De totale populatie van alle kinderen in Nederland bedraagt 3.597.591. Op basis hiervan wordt een schatting van 3.480 mishandelde kinderen verkregen.

Tabel 9.6 *Aantal mishandelde kinderen in Nederland gerapporteerd door informanten bij de Raad voor de Kinderbescherming*

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	7	4,35	30,45	696.785	3.597.591	157
	Fysieke mishandeling	23	4,35	100,05	696.785	3.597.591	517
	Emotionele mishandeling	3	4,35	13,05	696.785	3.597.591	67
	Fysieke verwaarlozing	27	4,35	117,45	696.785	3.597.591	606
	Onderw/emo verwaarlozing	42	4,35	182,70	696.785	3.597.591	943
	Andere vormen	6	4,35	26,10	696.785	3.597.591	135
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	2	4,35	8,70	696.785	3.597.591	45
	Fysieke mishandeling	9	4,35	39,15	696.785	3.597.591	202
	Emotionele mishandeling	3	4,35	13,05	696.785	3.597.591	67
	Fysieke verwaarlozing	9	4,35	39,15	696.785	3.597.591	202
	Onderw/emo verwaarlozing	23	4,35	100,05	696.785	3.597.591	517
	Andere vormen	1	4,35	4,35	696.785	3.597.591	22
Totaal		155					3.480

9.7 Consultatiebureaus

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 worden de consultatiebureaus ingedeeld in drie leeftijdsgroepen. Tabel 9.7 geeft aan dat door de consultatiebureaus 54 kinderen jonger dan twee jaar gemeld werden. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen jonger dan twee jaar dat gezien wordt door de deelnemende consultatiebureaus bedraagt 16.508. De totale populatie van alle kinderen jonger dan 2 jaar in Nederland bedraagt 395.085. Op basis hiervan wordt een schatting van 5.620 mishandelde kinderen jonger dan twee jaar verkregen (Tabel 9.7).

Tabel 9.7 *Aantal mishandelde kinderen jonger dan 2 jaar in Nederland gerapporteerd door informanten bij de consultatiebureaus*

Schade			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	4,35	4,35	16.508	395.085	104
	Fysieke mishandeling	2	4,35	8,70	16.508	395.085	208
	Emotionele mishandeling	0	4,35	0	16.508	395.085	0
	Fysieke verwaarlozing	8	4,35	34,80	16.508	395.085	833
	Onderw/emo verwaarlozing	1	4,35	4,35	16.508	395.085	104
	Andere vormen	0	4,35	0	16.508	395.085	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	0	4,35	0	16.508	395.085	0
	Fysieke mishandeling	3	4,35	13,05	16.508	395.085	312
	Emotionele mishandeling	2	4,35	8,70	16.508	395.085	208
	Fysieke verwaarlozing	21	4,35	91,35	16.508	395.085	2.186
	Onderw/emo verwaarlozing	13	4,35	56,55	16.508	395.085	1.353
	Andere vormen	3	4,35	13,05	16.508	395.085	312
Totaal		54					5.620

Tabel 9.8 geeft aan dat door de consultatiebureaus 58 kinderen gemeld werden met een leeftijd van twee en drie jaar. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen van twee en drie jaar dat gezien werd door de deelnemende consultatiebureaus bedroeg 4.127. De totale populatie van alle kinderen van twee en drie jaar in Nederland bedraagt 407.490. Op basis hiervan wordt een schatting van 24.913 mishandelde kinderen van deze leeftijd verkregen.

Tabel 9.8 *Aantal mishandelde kinderen van 2 en 3 jaar in Nederland gerapporteerd door informanten bij de consultatiebureaus*

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	4,35	0	4.127	407.490	0
	Fysieke mishandeling	3	4,35	13,05	4.127	407.490	1.289
	Emotionele mishandeling	4	4,35	17,40	4.127	407.490	1.718
	Fysieke verwaarlozing	9	4,35	39,15	4.127	407.490	3.866
	Onderw/emo verwaarlozing	5	4,35	21,75	4.127	407.490	2.148
	Andere vormen	0	4,35	0	4.127	407.490	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	0	4,35	0	4.127	407.490	0
	Fysieke mishandeling	4	4,35	17,40	4.127	407.490	1.718
	Emotionele mishandeling	3	4,35	13,05	4.127	407.490	1.289
	Fysieke verwaarlozing	14	4,35	60,90	4.127	407.490	6.013
	Onderw/emo verwaarlozing	14	4,35	60,90	4.127	407.490	6.013
	Andere vormen	2	4,35	8,70	4.127	407.490	859
Totaal		58					24.913

Tabel 9.9 geeft aan dat door de consultatiebureaus 14 kinderen gemeld werden met een leeftijd van 4 jaar. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen van vier jaar dat gezien werd door de deelnemende consultatiebureaus bedroeg 1.032. De totale populatie van alle kinderen van 4 jaar in Nederland bedraagt 208.051. Op basis hiervan wordt een schatting van 12.278 mishandelde kinderen van vier jaar verkregen.

Tabel 9.9 *Aantal mishandelde kinderen van 4 jaar in Nederland gerapporteerd door informanten bij de consultatiebureaus*

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	4,35	0	1.032	208.051	0
	Fysieke mishandeling	1	4,35	4,35	1.032	208.051	877
	Emotionele mishandeling	1	4,35	4,35	1.032	208.051	877
	Fysieke verwaarlozing	1	4,35	4,35	1.032	208.051	877
	Onderw/emo verwaarlozing	2	4,35	8,70	1.032	208.051	1.754
	Andere vormen	0	4,35	0	1.032	208.051	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	0	4,35	0	1.032	208.051	0
	Fysieke mishandeling	0	4,35	0	1.032	208.051	0
	Emotionele mishandeling	0	4,35	0	1.032	208.051	0
	Fysieke verwaarlozing	5	4,35	21,75	1.032	208.051	4.385
	Onderw/emo verwaarlozing	3	4,35	13,05	1.032	208.051	2.631
	Andere vormen	1	4,35	4,35	1.032	208.051	877
Totaal		14					12.278

Dit betekent dat de totale schatting op basis van de gegevens van de consultatiebureaus 42.811 bedraagt.

9.8 Huisartsen

Tabel 9.10 geeft aan dat door de huisartsen 7 kinderen gemeld werden. Dit getal werd vermenigvuldigd met 4,35 om tot een schatting op jaarbasis te komen. Het aantal kinderen dat gezien werd door huisartsen in de onderzoeksperiode bedraagt 16.115. De totale populatie van alle kinderen in Nederland bedraagt 3.597.591. Op basis hiervan wordt een schatting van 6.797 verkregen.

Tabel 9.10 Aantal mishandelde kinderen in Nederland gerapporteerd door huisartsen

Schade		x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
	Fysieke mishandeling	3	4,35	13,05	16.115	3.597.591	2.913
	Emotionele mishandeling	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
	Fysieke verwaarlozing	1	4,35	4,35	16.115	3.597.591	971
	Onderw/emo verwaarlozing	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
	Andere vormen	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	4,35	4,35	16.115	3.597.591	971
	Fysieke mishandeling	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
	Emotionele mishandeling	1	4,35	4,35	16.115	3.597.591	971
	Fysieke verwaarlozing	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
	Onderw/emo verwaarlozing	1	4,35	4,35	16.115	3.597.591	971
	Andere vormen	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
Totaal		7					6.797

Prevalentieschatting per type mishandeling

10.1 Seksuele mishandeling (aanwijsbare schade)

In Tabel 10.1 wordt aangegeven hoe vaak seksuele mishandeling met aanwijsbare schadelijke gevolgen voorkomt bij kinderen van 0 t/m 17 jaar. Ook worden hier de meldingen van de onderzoeksperiode geëxtrapoleerd naar schattingen van prevalenties per jaar. De noemer geeft aan hoeveel kinderen door een bepaalde categorie informanten gezien werden tijdens de onderzoeksperiode. Vervolgens wordt de totale steekproefgrootte van Nederlandse kinderen voor deze informanten-categorie weergegeven. De laatste kolom bevat de schatting van het aantal gevallen. Voor seksuele mishandeling met aanwijsbare schade verkrijgen we op deze manier een schatting van 1.658 gevallen.

Tabel 10.1 Schatting van het aantal gevallen van seksuele mishandeling met aanwijsbare schade

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	2	4,35	8,70	12.207	1.595.100	1.137
2	VO	1	4,35	4,35	35.361	1.199.916	148
3	Vrouwenopvang	1	4,35	4,35	589	2.118	16
4	KDV	0	4,35	0	1.496	352.128	0
5	Politie	6	4,35	26,10	973.680	3.597.591	96
6	RvdK	7	4,35	30,45	696.785	3.597.591	157
7	CB 1	1	4,35	4,35	16.508	395.085	104
8	CB 2	0	4,35	0	4.127	407.490	0
9	CB 3	0	4,35	0	1.032	208.051	0
10	Huisartsen	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
Totaal		18					1.658

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.2 Fysieke mishandeling (aanwijsbare schade)

Tabel 10.2 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 14.192 gevallen van fysieke mishandeling met aanwijsbare schade voorkomen.

Tabel 10.2 *Schatting van het aantal gevallen van fysieke mishandeling met aanwijsbare schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	9	4,35	39,15	12.207	1.595.100	5.116
2	VO	3	4,35	13,05	35.361	1.199.916	443
3	Vrouwenopvang	6	4,35	26,10	589	2.118	94
4	KDV	2	4,35	8,70	1.496	352.128	2.048
5	Politie	40	4,35	174,00	973.680	3.597.591	643
6	RvdK	25	4,35	108,75	696.785	3.597.591	561
7	CB 1	2	4,35	8,70	16.508	395.085	208
8	CB 2	3	4,35	13,05	4.127	407.490	1.289
9	CB 3	1	4,35	4,35	1.032	208.051	877
10	Huisartsen	3	4,35	13,05	16.115	3.597.591	2.913
Totaal		94					14.192

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.3 Emotionele mishandeling (aanwijsbare schade)

Tabel 10.3 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 8.972 gevallen van emotionele mishandeling met aanwijsbare schade voorkomen.

Tabel 10.3 *Schatting van het aantal gevallen van emotionele mishandeling met aanwijsbare schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	1	4,35	4,35	12.207	1.595.100	568
2	VO	5	4,35	21,75	35.361	1.199.916	738
3	Vrouwenopvang	18	4,35	78,30	589	2.118	282
4	KDV	3	4,35	13,05	1.496	352.128	3.072
5	Politie	6	4,35	26,10	973.680	3.597.591	96
6	RvdK	14	4,35	60,90	696.785	3.597.591	314
7	CB 1	0	4,35	0	16.508	395.085	0
8	CB 2	5	4,35	21,75	4.127	407.490	2.148
9	CB 3	2	4,35	8,70	1.032	208.051	1.754
10	Huisartsen	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
Totaal		54					8.972

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.4 Fysieke verwaarlozing (aanwijsbare schade)

Tabel 10.4 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 12.239 gevallen van fysieke verwaarlozing met aanwijsbare schade voorkomen.

Tabel 10.4 *Schatting van het aantal gevallen van fysieke verwaarlozing met aanwijsbare schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	5	4,35	21,75	12.207	1.595.100	2.842
2	VO	2	4,35	8,70	35.361	1.199.916	295
3	Vrouwenopvang	9	4,35	39,15	589	2.118	141
4	KDV	1	4,35	4,35	1.496	352.128	1.024
5	Politie	3	4,35	13,05	973.680	3.597.591	48
6	RvdK	36	4,35	156,60	696.785	3.597.591	809
7	CB 1	9	4,35	39,15	16.508	395.085	937
8	CB 2	10	4,35	4,35	4.127	407.490	4.295
9	CB 3	1	4,35	4,35	1.032	208.051	877
10	Huisartsen	1	4,35	4,35	16.115	3.597.591	971
Totaal		77					12.239

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.5 Verwaarlozing onderwijs (aanwijsbare schade)

Tabel 10.5 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 799 gevallen van verwaarlozing van onderwijs met aanwijsbare schade voorkomen.

Tabel 10.5 *Schatting van het aantal gevallen van verwaarlozing van onderwijs met aanwijsbare schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	1	4,35	4,35	12.207	1.595.100	568
2	VO	1	4,35	4,35	35.361	1.199.916	148
3	Vrouwenopvang	1	4,35	4,35	589	2.118	16
4	KDV	nvt	4,35		1.496	352.128	0
5	Politie	0	4,35	0	973.680	3.597.591	0
6	RvdK	3	4,35	13,05	696.785	3.597.591	67
7	CB 1	nvt	4,35		16.508	395.085	0
8	CB 2	nvt	4,35		4.127	407.490	0
9	CB 3	nvt	4,35		1.032	208.051	0
10	Huisartsen	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
Totaal		6					799

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.6 Emotionele verwaarlozing (aanwijsbare schade)

Tabel 10.6 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 11.479 gevallen van emotionele verwaarlozing met aanwijsbare schade voorkomen.

Tabel 10.6 *Schatting van het aantal gevallen van emotionele mishandeling met aanwijsbare schade*

			<i>x4,35</i>	<i>Jaarbasis</i>	<i>Noemer</i>	<i>Totaal NL</i>	<i>Schatting</i>
1	BO	3	4,35	13,05	12.207	1.595.100	1.705
2	VO	4	4,35	17,40	35.361	1.199.916	590
3	Vrouwenopvang	38	4,35	165,30	589	2.118	594
4	KDV	0	4,35	0	1.496	352.128	0
5	Politie	31	4,35	134,85	973.680	3.597.591	498
6	RvdK	77	4,35	334,95	696.785	3.597.591	1.729
7	CB 1	3	4,35	13,05	16.508	395.085	312
8	CB 2	10	4,35	43,50	4.127	407.490	4.295
9	CB 3	2	4,35	8,70	1.032	208.051	1.754
10	Huisartsen	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
<i>Totaal</i>		<i>168</i>					<i>11.479</i>

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.7 Andere vormen van mishandeling (aanwijsbare schade)

Tabel 10.7 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 764 gevallen van andere vormen van mishandeling met aanwijsbare schade voorkomen.

Tabel 10.7 *Schatting van het aantal gevallen van andere vormen van mishandeling met aanwijsbare schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	I	4,35	4,35	12.207	1.595.100	568
2	VO	nvt	4,35		35.361	1.199.916	0
3	Vrouwenopvang	I	4,35	4,35	589	2.118	16
4	KDV	0	4,35	0	1.496	352.128	0
5	Politie	0	4,35	0	973.680	3.597.591	0
6	RvdK	8	4,35	34,80	696.785	3.597.591	180
7	CB I	0	4,35	0	16.508	395.085	0
8	CB 2	0	4,35	0	4.127	407.490	0
9	CB 3	0	4,35	0	1.032	208.051	0
10	Huisartsen	nvt	4,35		16.115	3.597.591	0
Totaal		I 0					764

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB I = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.8 Seksueel misbruik (vermoedelijke schade)

Tabel 10.8 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 3.282 gevallen van seksueel misbruik met vermoedelijke schade voorkomen.

Tabel 10.8 *Schatting van het aantal gevallen van seksuele mishandeling met vermoedelijke schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	1	4,35	4,35	12.207	1.595.100	568
2	VO	2	4,35	8,70	35.361	1.199.916	295
3	Vrouwenopvang	1	4,35	4,35	589	2.118	16
4	KDV	1	4,35	4,35	1.496	352.128	1.024
5	Politie	17	4,35	73,95	973.680	3.597.591	273
6	RvdK	6	4,35	26,10	696.785	3.597.591	135
7	CB 1	0	4,35	0	16.508	395.085	0
8	CB 2	0	4,35	0	4.127	407.490	0
9	CB 3	0	4,35	0	1.032	208.051	0
10	Huisartsen	1	4,35	4,35	16.115	3.597.591	971
Totaal		29					3.282

BO = basisonderwijs; VO = voortgezet onderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.9 Fysieke mishandeling (vermoedelijke schade)

Tabel 10.9 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 8.355 gevallen van fysieke mishandeling met vermoedelijke schade voorkomen.

Tabel 10.9 *Schatting van het aantal gevallen van fysieke mishandeling met vermoedelijke schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	4	4,35	17,40	12.207	1.595.100	2.274
2	VO	6	4,35	26,10	35.361	1.199.916	886
3	Vrouwenopvang	29	4,35	126,15	589	2.118	454
4	KDV	0	4,35	0	1.496	352.128	0
5	Politie	55	4,35	239,25	973.680	3.597.591	884
6	RvdK	24	4,35	104,40	696.785	3.597.591	539
7	CB 1	3	4,35	13,05	16.508	395.085	312
8	CB 2	7	4,35	30,45	4.127	407.490	3.007
9	CB 3	0	4,35	0	1.032	208.051	0
10	Huisartsen	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
Totaal		128					8.356

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.10 Emotionele mishandeling (vermoedelijke schade)

Tabel 10.10 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 14.094 gevallen van emotionele mishandeling met vermoedelijke schade voorkomen.

Tabel 10.10 *Schatting van het aantal gevallen van emotionele mishandeling met vermoedelijke schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	8	4,35	34,80	12.207	1.595.100	4.547
2	VO	5	4,35	21,75	35.361	1.199.916	738
3	Vrouwenopvang	17	4,35	73,95	589	2.118	266
4	KDV	1	4,35	4,35	1.496	352.128	1.024
5	Politie	45	4,35	195,75	973.680	3.597.591	723
6	RvdK	14	4,35	60,90	696.785	3.597.591	314
7	CB 1	2	4,35	8,70	16.508	395.085	208
8	CB 2	6	4,35	26,10	4.127	407.490	2.577
9	CB 3	2	4,35	8,70	1.032	208.051	1.754
10	Huisartsen	2	4,35	8,70	16.115	3.597.591	1.942
Totaal		102					14.093

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.11 Fysieke verwaarlozing (vermoedelijke schade)

Tabel 10.11 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 34.084 gevallen van fysieke verwaarlozing met vermoedelijke schade voorkomen.

Tabel 10.11 *Schatting van het aantal gevallen van fysieke verwaarlozing met vermoedelijke schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	17	4,35	73,95	12.207	1.595.100	9.663
2	VO	7	4,35	30,45	35.361	1.199.916	1.033
3	Vrouwenopvang	45	4,35	195,75	589	2.118	704
4	KDV	4	4,35	17,40	1.496	352.128	4.096
5	Politie	59	4,35	256,65	973.680	3.597.591	948
6	RvdK	23	4,35	100,05	696.785	3.597.591	517
7	CB 1	23	4,35	100,05	16.508	395.085	2.394
8	CB 2	20	4,35	87	4.127	407.490	8.590
9	CB 3	7	4,35	30,45	1.032	208.051	6.139
10	Huisartsen	0	4,35	0	16.115	3.597.591	0
Totaal		205					34.084

BO = basisonderwijs; VO = voortgezet onderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.12 Verwaarlozing onderwijs (vermoedelijke schade)

Tabel 10.12 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 5.143 gevallen van verwaarlozing onderwijs met vermoedelijke schade voorkomen.

Tabel 10.12 *Schatting van het aantal gevallen van verwaarlozing van onderwijs met vermoedelijke schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	5	4,35	21,75	12.207	1.595.100	2.842
2	VO	4	4,35	17,40	35.361	1.199.916	590
3	Vrouwenopvang	6	4,35	26,10	589	2.118	94
4	KDV	nvt	4,35		1.496	352.128	0
5	Politie	8	4,35	34,80	973.680	3.597.591	129
6	RvdK	23	4,35	100,05	696.785	3.597.591	517
7	CB 1	nvt	4,35		16.508	395.085	0
8	CB 2	0	4,35	0	4.127	407.490	0
9	CB 3	0	4,35	0	1.032	208.051	0
10	Huisartsen	1	4,35	4,35	16.115	3.597.591	971
Totaal		47					5.143

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.13 Emotionele verwaarlozing (vermoedelijke schade)

Tabel 10.13 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 46.618 gevallen van emotionele verwaarlozing met vermoedelijke schade voorkomen.

Tabel 10.13 *Schatting van het aantal gevallen van emotionele verwaarlozing met vermoedelijke schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	19	4,35	82,65	12.207	1.595.100	10.800
2	VO	9	4,35	39,15	35.361	1.199.916	1.328
3	Vrouwenopvang	61	4,35	265,35	589	2.118	954
4	KDV	3	4,35	13,05	1.496	352.128	3.072
5	Politie	221	4,35	961,35	973.680	3.597.591	3.552
6	RvdK	53	4,35	230,55	696.785	3.597.591	1.190
7	CB 1	29	4,35	126,15	16.508	395.085	3.019
8	CB 2	32	4,35	139,20	4.127	407.490	13.744
9	CB 3	8	4,35	34,80	1.032	208.051	7.016
10	Huisartsen	2	4,35	8,70	16.115	3.597.591	1.942
Totaal		437					46.617

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

10.14 Andere vormen (vermoedelijke schade)

Tabel 10.14 geeft aan dat op basis van de NPM-2005 4.565 gevallen van andere vormen van mishandeling met vermoedelijke schade voorkomen.

Tabel 10.14 *Schatting van het aantal gevallen van anderen vormen van mishandeling met vermoedelijke schade*

			x4,35	Jaarbasis	Noemer	Totaal NL	Schatting
1	BO	1	4,35	4,35	12.207	1.595.100	568
2	VO	0	4,35		35.361	1.199.916	0
3	Vrouwenopvang	2	4,35	8,70	589	2.118	31
4	KDV	1	4,35	4,35	1.496	352.128	1.024
5	Politie	14	4,35	60,90	973.680	3.597.591	225
6	RvdK	6	4,35	26,10	696.785	3.597.591	135
7	CB 1	4	4,35	17,40	16.508	395.085	416
8	CB 2	3	4,35	13,50	4.127	407.490	1.289
9	CB 3	1	4,35	4,35	1.032	208.051	877
10	Huisartsen	0	4,35		16.115	3.597.591	0
Totaal		32					4.565

BO = basisonderwijs; VO = voortgezetonderwijs; KDV = kinderdagverblijven; RvdK = Raad voor de Kinderbescherming; CB1 = Consultatiebureau 0 en 1 jaar; CB2 = Consultatiebureau 2 en 3 jaar; CB3 = Consultatiebureau 4 jaar; HA = huisartsen

Betrouwbaarheidsintervallen per type mishandeling

Bijlage 11

Tabel 11.1 Fysieke mishandeling – aanwijsbare schade

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	2	1.137	1.069	1.212
Voortgezet onderwijs	1	148	132	168
Vrouwenopvang	1	16	10	26
Kinderdagverblijven	0	0	0	0
Politie	6	96	72	108
Raad vd kinderbescherming	7	157	144	180
CB 1	1	104	87	126
CB 2	0	0	0	0
CB 3	0	0	0	0
Huisartsen	0	0	0	0
<i>Totaal</i>	<i>18</i>	<i>1.658</i>	<i>1.514</i>	<i>1.820</i>

Tabel 11.2 Fysieke mishandeling – aanwijsbare schade

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	9	5.116	4.977	5.263
Voortgezet onderwijs	3	443	408	492
Vrouwenopvang	6	94	77	114
Kinderdagverblijven	2	2.048	1.961	2.137
Politie	40	643	612	684
Raad vd kinderbescherming	23	517	468	576
CB 1	2	208	182	237
CB 2	3	1.289	1.222	1.361
CB 3	1	877	822	936
Huisartsen	3	2.913	2.806	3.022
<i>Totaal</i>	<i>92</i>	<i>14.148</i>	<i>13.535</i>	<i>14.822</i>

Tabel 11.3 *Emotionele mishandeling – aanwijsbare schade*

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	1	568	526	622
Voortgezet onderwijs	4	590	540	636
Vrouwenopvang	17	266	238	397
Kinderdagverblijven	2	2.048	1.961	2.137
Politie	5	80	72	108
Raad vd kinderbescherming	3	67	36	72
CB 1	0	0	0	0
CB 2	4	1.718	1.638	1.801
CB 3	1	877	822	936
Huisartsen	0	0	0	0
<i>Totaal</i>	<i>37</i>	<i>6.214</i>	<i>5.833</i>	<i>6.709</i>

Tabel 11.4 *Fysieke verwaarlozing – aanwijsbare schade*

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	4	2.274	2.185	2.377
Voortgezet onderwijs	2	295	264	336
Vrouwenopvang	3	47	36	62
Kinderdagverblijven	1	1.024	965	1.088
Politie	3	48	36	72
Raad vd kinderbescherming	27	606	576	648
CB 1	8	833	778	893
CB 2	9	3.866	3.745	3.989
CB 3	1	877	822	936
Huisartsen	1	971	899	1.043
<i>Totaal</i>	<i>59</i>	<i>10.841</i>	<i>10.036</i>	<i>11.444</i>

Tabel 11.5 Emotionele verwaarlozing – aanwijsbare schade

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	3	1.705	1.627	1.787
Voortgezet onderwijs	3	443	408	492
Vrouwenopvang	35	547	509	587
Kinderdagverblijven	0	0	0	0
Politie	27	434	396	478
Raad vd kinderbescherming	42	943	899	1.007
CB 1	1	104	87	126
CB 2	5	2.148	2.058	2.241
CB 3	2	1.754	1.675	1.837
Huisartsen	0	0	0	0
<i>Totaal</i>	<i>118</i>	<i>8.078</i>	<i>7.659</i>	<i>8.555</i>

Tabel 11.6 Andere vormen – aanwijsbare schade

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	1	568	526	622
Voortgezet onderwijs	0	0	0	0
Vrouwenopvang	1	16	10	26
Kinderdagverblijven	0	0	0	0
Politie	0	0	0	0
Raad vd kinderbescherming	6	135	108	144
CB 1	0	0	0	0
CB 2	0	0	0	0
CB 3	0	0	0	0
Huisartsen	0	0	0	0
<i>Totaal</i>	<i>8</i>	<i>719</i>	<i>644</i>	<i>792</i>

Tabel 11.7 *Seksuele mishandeling – vermoedelijke schade*

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	1	568	526	622
Voortgezet onderwijs	2	295	264	336
Vrouwenopvang	0	0	0	0
Kinderdagverblijven	1	1.024	965	1.088
Politie	17	273	252	324
Raad vd kinderbescherming	2	45	36	72
CB 1	0	0	0	0
CB 2	0	0	0	0
CB 3	0	0	0	0
Huisartsen	1	971	899	1.043
<i>Totaal</i>	<i>24</i>	<i>3.176</i>	<i>2.942</i>	<i>3.485</i>

Tabel 11.8 *Fysieke mishandeling – vermoedelijke schade*

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	3	1.705	1.627	1.787
Voortgezet onderwijs	5	738	684	792
Vrouwenopvang	11	172	149	198
Kinderdagverblijven	0	0	0	0
Politie	51	820	755	863
Raad vd kinderbescherming	9	202	180	216
CB 1	3	312	281	348
CB 2	4	1.718	1.638	1.801
CB 3	0	0	0	0
Huisartsen	0	0	0	0
<i>Totaal</i>	<i>86</i>	<i>5.667</i>	<i>5.314</i>	<i>6.005</i>

Tabel 11.9 Emotionele mishandeling – vermoedelijke schade

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	4	2.274	2.185	2.377
Voortgezet onderwijs	2	295	264	336
Vrouwenopvang	7	109	91	131
Kinderdagverblijven	0	0	0	0
Politie	19	305	288	324
Raad vd kinderbescherming	3	67	36	72
CB 1	2	208	182	237
CB 2	3	1.289	1.222	1.361
CB 3	0	0	0	0
Huisartsen	1	971	899	1.043
<i>Totaal</i>	<i>41</i>	<i>5.518</i>	<i>5.167</i>	<i>5.881</i>

Tabel 11.10 Fysieke verwaarlozing – vermoedelijke schade

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	9	5.116	4.977	5.264
Voortgezet onderwijs	5	738	684	792
Vrouwenopvang	20	313	282	346
Kinderdagverblijven	3	3.072	2.965	3.183
Politie	40	643	612	684
Raad vd kinderbescherming	9	202	180	216
CB 1	21	2.186	2.098	2.280
CB 2	14	6.013	5.864	6.165
CB 3	5	4.385	4.259	4.515
Huisartsen	0	0	0	0
<i>Totaal</i>	<i>126</i>	<i>22.668</i>	<i>21.921</i>	<i>23.445</i>

Tabel II.11 Emotionele verwaarlozing – vermoedelijke schade

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	8	4.547	4.418	4.737
Voortgezet onderwijs	4	590	540	636
Vrouwenopvang	18	282	253	314
Kinderdagverblijven	1	1.024	965	1.088
Politie	152	2.443	2.338	2.554
Raad vd kinderbescherming	23	517	468	576
CB 1	13	1.353	1.284	1.426
CB 2	14	6.013	5.864	6.165
CB 3	3	2.631	2.534	2.734
Huisartsen	1	971	899	1.043
<i>Totaal</i>	<i>237</i>	<i>20.371</i>	<i>19.563</i>	<i>21.273</i>

Tabel II.12 Andere vormen – vermoedelijke schade

	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Basisonderwijs	0	0	0	0
Voortgezet onderwijs	0	0	0	0
Vrouwenopvang	0	0	0	0
Kinderdagverblijven	1	1.024	965	1.088
Politie	4	64	36	72
Raad vd kinderbescherming	1	22	0	36
CB 1	3	312	281	348
CB 2	2	859	803	917
CB 3	1	877	822	936
Huisartsen	0	0	0	0
<i>Totaal</i>	<i>12</i>	<i>3.158</i>	<i>2.907</i>	<i>3.397</i>

Betrouwbaarheidsintervallen per informantengroep

Bijlage 12

Tabel 12.1 Totaal per informant

	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum
Basisonderwijs	45	25.579	24.643	26.670
Voortgezet onderwijs	31	4.575	4.188	5.016
Vrouwenopvang	119	1.861	1.655	2.201
Kinderdagverblijven	11	11.624	10.747	11.809
Politie	364	5.849	5.469	6.271
Raad vd kinderscherming	155	3.480	3.131	3.815
CB 1	54	5.620	5.260	6.021
CB 2	58	24.913	24.054	25.801
CB 3	14	12.278	11.756	12.830
Huisartsen	7	6.797	6.402	7.194
<i>Totaal</i>	<i>858</i>	<i>102.216</i>	<i>97.305</i>	<i>107.628</i>

Tabel 12.2 Basisonderwijs (n = 1.595.100)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	2	1.137	1.069	1.212
	Fysieke mishandeling	9	5.116	4.977	5.263
	Emotionele mishandeling	1	568	526	622
	Fysieke verwaarlozing	4	2.274	2.185	2.377
	Onderw/emo verwaarlozing	3	1.705	1.627	1.787
	Andere vormen	1	568	526	622
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	568	526	622
	Fysieke mishandeling	3	1.705	1.627	1.787
	Emotionele mishandeling	4	2.274	2.185	2.377
	Fysieke verwaarlozing	9	5.116	4.977	5.264
	Onderw/emo verwaarlozing	8	4.547	4.418	4.737
	Andere vormen	0	0	0	0
Totaal		45	25.579	24.643	26.670

Tabel 12.3 Voorgezet onderwijs ($n = 1.199.916$)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	148	132	168
	Fysieke mishandeling	3	443	408	492
	Emotionele mishandeling	4	590	540	636
	Fysieke verwaarlozing	2	295	264	336
	Onderw/emo verwaarlozing	3	443	408	492
	Andere vormen	0	0	0	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	2	295	264	336
	Fysieke mishandeling	5	738	684	792
	Emotionele mishandeling	2	295	264	336
	Fysieke verwaarlozing	5	738	684	792
	Onderw/emo verwaarlozing	4	590	540	636
	Andere vormen	0	0	0	0
Totaal		31	4.575	4.188	4.650

Tabel 12.4 Vrouwenopvang ($n = 2.118$)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	16	10	26
	Fysieke mishandeling	6	94	77	114
	Emotionele mishandeling	17	266	238	397
	Fysieke verwaarlozing	3	47	36	62
	Onderw/emo verwaarlozing	35	547	509	587
	Andere vormen	1	16	10	26
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	0	0	0	0
	Fysieke mishandeling	11	172	149	198
	Emotionele mishandeling	7	109	91	131
	Fysieke verwaarlozing	20	313	282	346
	Onderw/emo verwaarlozing	18	282	253	314
	Andere vormen	0	0	0	0
Totaal		119	1.861	1.655	2.201

Tabel 12.5 Kinderdagverblijven ($n = 352.128$)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	0	0
	Fysieke mishandeling	2	2.048	2.137
	Emotionele mishandeling	2	2.048	2.137
	Fysieke verwaarlozing	1	1.024	1.088
	Onderw/emo verwaarlozing	0	0	0
	Andere vormen	0	0	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	1	1.024	1.088
	Fysieke mishandeling	0	0	0
	Emotionele mishandeling	0	0	0
	Fysieke verwaarlozing	3	3.072	3.183
	Onderw/emo verwaarlozing	1	1.024	1.088
	Andere vormen	1	1.024	1.088
Totaal		11	11.264	11.809

Tabel 12.6 Politie ($n = 3.597.591$)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	6	95	108
	Fysieke mishandeling	40	643	684
	Emotionele mishandeling	5	80	108
	Fysieke verwaarlozing	3	48	72
	Onderw/emo verwaarlozing	27	434	478
	Andere vormen	0	0	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	17	273	324
	Fysieke mishandeling	51	820	863
	Emotionele mishandeling	19	305	324
	Fysieke verwaarlozing	40	643	684
	Onderw/emo verwaarlozing	152	2.443	2.554
	Andere vormen	4	64	72
Totaal		364	5.849	6.271

Tabel 12.7 Raad voor de Kinderbescherming (n = 3.597.591)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	7	157	144	180
	Fysieke mishandeling	23	517	468	576
	Emotionele mishandeling	3	67	36	72
	Fysieke verwaarlozing	27	606	576	648
	Onderw/emo verwaarlozing	42	943	899	1.007
	Andere vormen	6	135	108	144
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	2	45	36	72
	Fysieke mishandeling	9	202	180	216
	Emotionele mishandeling	3	67	36	72
	Fysieke verwaarlozing	9	202	180	216
	Onderw/emo verwaarlozing	23	517	468	576
	Andere vormen	1	22	0	36
Totaal		155	3.480	3.131	3.815

Tabel 12.8 Consultatiebureaus I (n = 395.085)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum	
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	1	104	87	126
	Fysieke mishandeling	2	208	182	237
	Emotionele mishandeling	0	0	0	0
	Fysieke verwaarlozing	8	833	778	893
	Onderw/emo verwaarlozing	1	104	87	126
	Andere vormen	0	0	0	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	0	0	0	0
	Fysieke mishandeling	3	312	281	348
	Emotionele mishandeling	2	208	182	237
	Fysieke verwaarlozing	21	2.186	2.098	2.280
	Onderw/emo verwaarlozing	13	1.353	1.284	1.426
	Andere vormen	3	312	281	348
Totaal		54	5.620	5.260	6.021

Tabel 12.9 Consultatiebureaus 2 (n = 407.490)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	0	0
	Fysieke mishandeling	3	1.298	1.361
	Emotionele mishandeling	4	1.718	1.801
	Fysieke verwaarlozing	9	3.866	3.989
	Onderw/emo verwaarlozing	5	2.148	2.241
	Andere vormen	0	0	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	0	0	0
	Fysieke mishandeling	4	1.718	1.801
	Emotionele mishandeling	3	1.289	1.361
	Fysieke verwaarlozing	14	6.013	6.165
	Onderw/emo verwaarlozing	14	6.013	6.165
	Andere vormen	2	859	917
Totaal		58	24.913	25.801

Tabel 12.10 Consultatiebureaus 3 (n = 208.051)

Schade	Aantal meldingen	Schatting	Minimum	Maximum
Aanwijsbaar	Seksueel misbruik	0	0	0
	Fysieke mishandeling	1	877	936
	Emotionele mishandeling	1	877	936
	Fysieke verwaarlozing	1	877	936
	Onderw/emo verwaarlozing	2	1.754	1.837
	Andere vormen	0	0	0
Vermoedelijk	Seksueel misbruik	0	0	0
	Fysieke mishandeling	0	0	0
	Emotionele mishandeling	0	0	0
	Fysieke verwaarlozing	5	4.385	4.515
	Onderw/emo verwaarlozing	3	2.631	2.734
	Andere vormen	1	877	936
Totaal		14	12.278	12.830

Tabel 12.11 *Huisartsen (n = 3.597.591)*

<i>Schade</i>	<i>Aantal meldingen</i>	<i>Schatting</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
<i>Aanwijsbaar</i>	Seksueel misbruik	0	0	0
	Fysieke mishandeling	3	2.913	3.022
	Emotionele mishandeling	0	0	0
	Fysieke verwaarlozing	1	971	1.043
	Onderw/emo verwaarlozing	0	0	0
	Andere vormen	0	0	0
<i>Vermoedelijk</i>	Seksueel misbruik	1	971	1.043
	Fysieke mishandeling	0	0	0
	Emotionele mishandeling	1	971	1.043
	Fysieke verwaarlozing	0	0	0
	Onderw/emo verwaarlozing	1	971	1.043
	Andere vormen	0	0	0
<i>Totaal</i>	7	6.797	6.402	7.194

Uitgenodigde en deelnemende organisaties en informanten

Bijlage I3

Het beoogde aantal van 700 informanten is ruimschoots overschreden, en 1.121 personen verspreid over heel Nederland en werkzaam in diverse instellingen en organisaties waren bereid om voor de NPM-2005 als informant op te treden en over gevallen van kindermishandeling te rapporteren. De individuele respons was dan ook zeer groot. Dat ligt anders voor de institutionele respons.

Tabel 3.3 bevat een overzicht van de organisaties die per zone en per categorie uitgenodigd werden en bereid waren mee te werken aan dit onderzoek. Het is duidelijk dat institutionele nonrespons van invloed is geweest op de realisatie van de beoogde verdelingen over werkgebieden en organisaties. Het verschil tussen beoogde en gerealiseerde deelname van organisaties kan leiden tot ongelijke spreiding van informanten over regio's. Vooral de medewerking van huisartsen is teleurstellend maar kan worden verklaard door de juist in de dataverzamelingfase actuele overbelasting (en onderwaardering) van deze beroepsgroep die zelfs actie voerde om dit probleem onder de aandacht van politiek en publieke opinie te brengen (zie ook het slothoofdstuk). Als we de categorie huisartsen buiten beschouwing laten dan hebben van de 511 aangeschreven organisaties er 189 (37%) mee ingestemd om hun medewerkers aan de NPM-2005 te laten meewerken (zie Tabel I3.1). Maar deze institutionele nonrespons heeft nauwelijks geleid tot een scheve verdeling van informanten over regio's (zie Figuur 3.1) en kan geen grote effecten hebben gehad op de uiteindelijke prevalentieschattingen.

Overigens heeft nonrespons van instellingen en informanten een andere betekenis dan de gebruikelijke. In ons geval zijn de informanten geen proefpersonen of respondenten, maar observatoren. Ze zijn als het ware de video camera's die een groot aantal kinderen bestrijken op zoek naar gevallen van kindermishandeling. Zolang er voldoende video camera's gespreid over Nederland ongeveer de helft van alle kinderen observeren (zie Figuur 3.1) zijn de individuele camera's inwisselbaar. Echte nonrespons ontstaat pas als tijdens de registratie periode camera's uitvallen en dat is voorzover we kunnen overzien in NPM-2005 niet gebeurd.

Tabel 13.1 Totaal overzicht van uitgenodigde instellingen/organisaties, de deelnemende organisaties en informanten.

	<i>Uitgenodigde organisaties (1ste ronde)</i>	<i>Uitgenodigde Organisaties (2e ronde)</i>	<i>Uitgenodigde Organisaties (totaal)</i>	<i>Deelnemende organisaties</i>	<i>Deelnemende informanten</i>
Basisscholen	63	120	183	63	491
Middelbare school	42	81	123	40	333
Vrouwenopvang	39		39	15	60
KDV	25	52	77	11	58
Korpschefs	25		25	18	50
RKK	22		22	13	23
CB	25		25	12	81
Huisartsen	150	65	215	25	25
AMK	17		17	17	nvt
<i>Totaal*</i>	<i>258</i>	<i>253</i>	<i>511</i>	<i>189</i>	<i>1121</i>

* In deze totalen zijn de huisartsen niet meegenomen omdat zij in de periode van werving acties voerden tegen overbelasting en massaal weigerden nog meer (onderzoek-)lasten te dragen. De tabel bevat een overzicht van de instellingen en organisaties die werden uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. In de laatste kolom wordt het totaal aantal informanten vermeld dat binnen de deelnemende organisaties gerapporteerd is over (vermoedens van) kindermishandeling. Omdat we over de gegevens beschikten van alle AMK's in Nederland is het aantal informanten niet van toepassing voor deze categorie.

Kenmerken van het mishandelde kind en type mishandeling in multivariaat perspectief: De AMK gegevens onder de loep

Hebben de verschillende risicofactoren ieder een aparte bijdrage in het verhogen van de kans op een bepaald type kindermishandeling naast of bovenop de overige risicofactoren? Verhoogt bijvoorbeeld alleenstaand ouderschap de kans op verwaarlozing ook als de andere risicofactoren zijn verdisconteerd? Om deze vragen te beantwoorden is een multinomiale logistische regressie uitgevoerd met type mishandeling als afhankelijke of criteriumvariabele, en de volgende risicofactoren als voorspellers: leeftijd (covariaat), gender (jongens versus meisjes), etnisch-culturele achtergrond, aantal kinderen in het gezin (3 of meer kinderen versus 1 of 2 kinderen), en gezinssituatie (bij stiefouder versus biologische ouder). Vanwege de scheve verdeling moest gehandicapt-zijn uit de vergelijking worden geschrapt, en vanwege de overmaat aan lege cellen die zou ontstaan bij integrale opname van alle categorieën bij de predictoren hebben we ze gedichotomiseerd, met de vermoede risicocategorie als de categorie waarvoor de regressie de kans (odds) berekent op een bepaald type mishandeling als gevolg van die risicofactor. We vinden significante bijdragen van de meeste risicofactoren aan de voorspelling van de soort kindermishandeling, overall 2 ($df = 1602$) = 1809,15, $p < .001$, zie Tabel 14.1. Een odds van 2.0 betekent dat het risico op een bepaald type kindermishandeling tweemaal zo groot wordt. De Wald statistiek geeft aan of de odds significant afwijkt van 1.0, en dus echt een verschil maakt.

De invloed van de predictoren verschilt per type mishandeling. Voor *seksuele mishandeling* is behalve leeftijd (hoe hoger de leeftijd, hoe groter het risico, odds 1,09; CI 1,06 ~ 1,11), ook gender (jongens lopen minder risico, odds 0,32; CI 0,26 ~ 0,40) en etnisch-culturele achtergrond van belang (allochtone kinderen lopen bijna de helft minder risico in vergelijking met autochtone kinderen, odds 0,56; CI 0,43 ~ 0,74). Ook kinderen uit grotere gezinnen lopen minder risico op seksuele mishandeling (odds 0,58; CI 0,47 ~ 0,72). Voor seksuele kindermishandeling maakt het niet uit of een kind bij biologische ouders of bij een stiefouder woont. Voor *fysieke mishandeling* geldt dat jongens (odds 1,23; CI 1,08 ~ 1,40) en allochtone kinderen meer risico hebben (odds 1,67; CI 1,47 ~ 1,94). Verder blijken kinderen die fysiek worden mishandeld vaker in een groot gezin (odds 1,16; CI 1,02 ~ 1,32) en bij een stiefouder te leven (odds 1,45; CI 1,27 ~ 1,75). Oudere kinderen lopen meer risico op *emotionele mishandeling* (odds 1,01; CI 1,00 ~ 1,03) en dat geldt ook voor autochtone kinderen (odds allochtone kinderen 0,73; CI 0,62 ~ 0,85).

Fysieke verwaarlozing speelt minder bij oudere kinderen (odds 0,93; CI 0,92 ~ 0,94), kinderen van allochtone afkomst (odds 0,72; CI 0,61 ~ 0,84) en juist meer in grote gezinnen (odds 1,54; CI 1,34 ~ 1,75). Voor *onderwijs en emotionele verwaarlozing* geldt dat deze kinderen vaker in een groot gezin (odds 1,14; CI 1,01 ~ 1,28) of bij stiefouders leven (odds 1,20; CI 1,01 ~ 1,43). Oudere kinderen lopen minder risico op confrontatie met geweld in het gezin (odds 0,97; CI 0,96 ~ 0,98); allochtone kinderen (odds 1,98; CI 1,75 ~ 2,24) en kinderen in een groot gezin (odds 1,21; CI 1,07 ~ 1,36) lopen juist meer risico.

Tabel 14.1 *Multinomiale logistische regressie op type mishandeling, met risicofactoren als voorspellers*

Type mishandeling		Wald	Odds
Seksueel misbruik	Leeftijd	**56,58	1,09
	Jongen	**97,18	0,32
	Allochtoon	**17,23	0,56
	Groot gezin	**23,56	0,58
	Stiefouder	1,42	1,19
Fysieke mishandeling	Leeftijd	0,59	1,01
	Jongen	**9,96	1,23
	Allochtoon	**55,45	1,69
	Groot gezin	*4,84	1,16
	Stiefouder	**14,45	1,45
Emotionele mishandeling	Leeftijd	*3,97	1,01
	Jongen	3,01	0,90
	Allochtoon	**16,67	0,73
	Groot gezin	3,17	1,12
	Stiefouder	0,31	0,94
Fysieke verwaarlozing	Leeftijd	**90,27	0,93
	Jongen	0,17	0,97
	Allochtoon	**16,23	0,72
	Groot gezin	**39,60	1,54
	Stiefouder	**9,38	0,69
Onderwijs/ emotionele verwaarlozing	Leeftijd	0,90	0,99
	Jongen	2,23	1,09
	Allochtoon	2,52	1,11
	Groot gezin	*4,68	1,14
	Stiefouder	*4,24	1,20
Geweld in het gezin	Leeftijd	**21,22	0,97
	Jongen	0,30	1,03
	Allochtoon	**120,11	1,98
	Groot gezin	**9,62	1,21
	Stiefouder	0,27	1,05

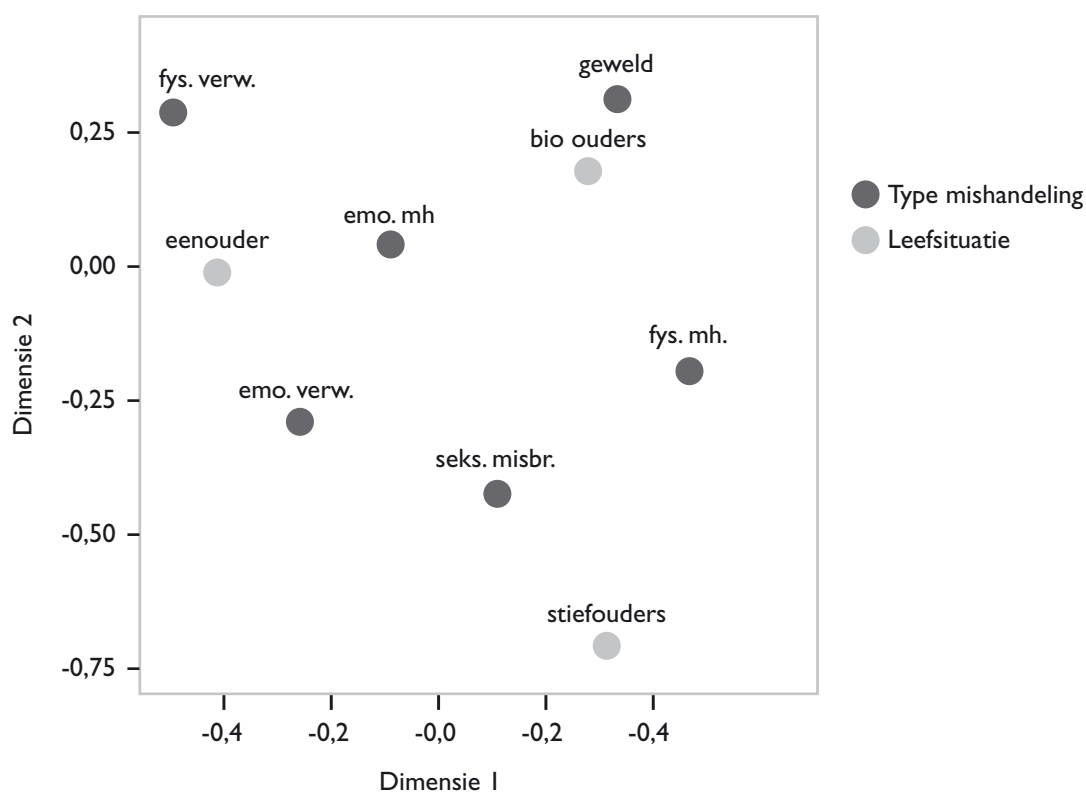
a De referentiecategorie is: 'overig/onbekend'.

** $p < .05$, ** $p < .01$*

Grafische weergave van associaties tussen type mishandeling en kenmerken van kind en gezin

De samenhang van risicofactoren met type kindermishandeling kan ook grafisch weergegeven worden. Correspondentie-analyse leent zich bij uitstek voor het produceren van afbeeldingen waaruit in één oogopslag kan worden afgeleid welke risicofactoren het meest bij welk type kindermishandeling horen. We kiezen type mishandeling als vaste dimensie en bekijken in hoeverre de diverse soorten mishandeling samengaan met kenmerken van het kind of gezin.

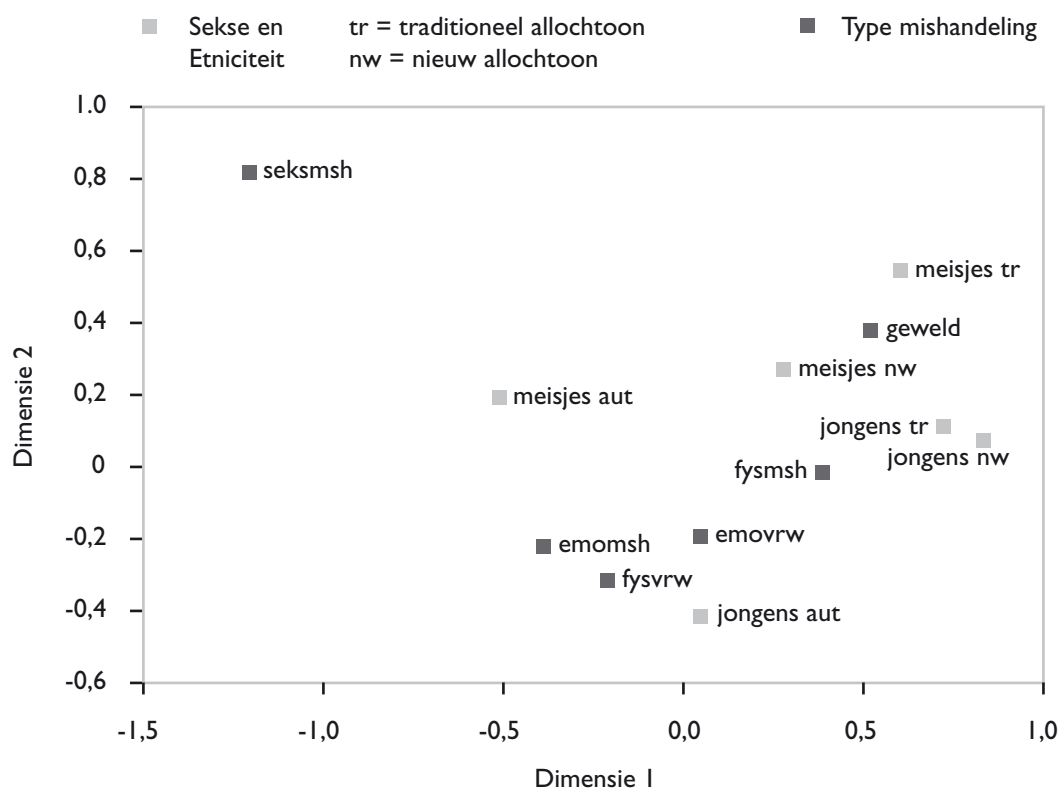
In Figuur 14.1 is type mishandeling afgezet tegen de *leefsituatie* van het kind. Hoe dichter categorieën bij elkaar liggen, hoe sterker ze met elkaar zijn verbonden. Daarbij is het van belang op te merken dat minder goed gevulde categorieën eerder uit het centrum van de figuur naar de rand worden geprojecteerd. Figuur 14.1 laat zien dat seksuele mishandeling wat dichter ligt bij 'stiefgezin' dan bij de andere gezinsvormen. Geweld in het gezin ligt dicht bij de categorie 'biologische ouders', terwijl fysieke en emotionele verwaarlozing dicht bij de categorie 'éénoudergezin' ligt. De categorieën 'andere leefvormen' en 'adoptiegezinnen' zijn weggelaten ter wille van de eenvoud van de figuur.

Figuur 14.1. Type mishandeling en de leefsituatie van mishandelde kinderen

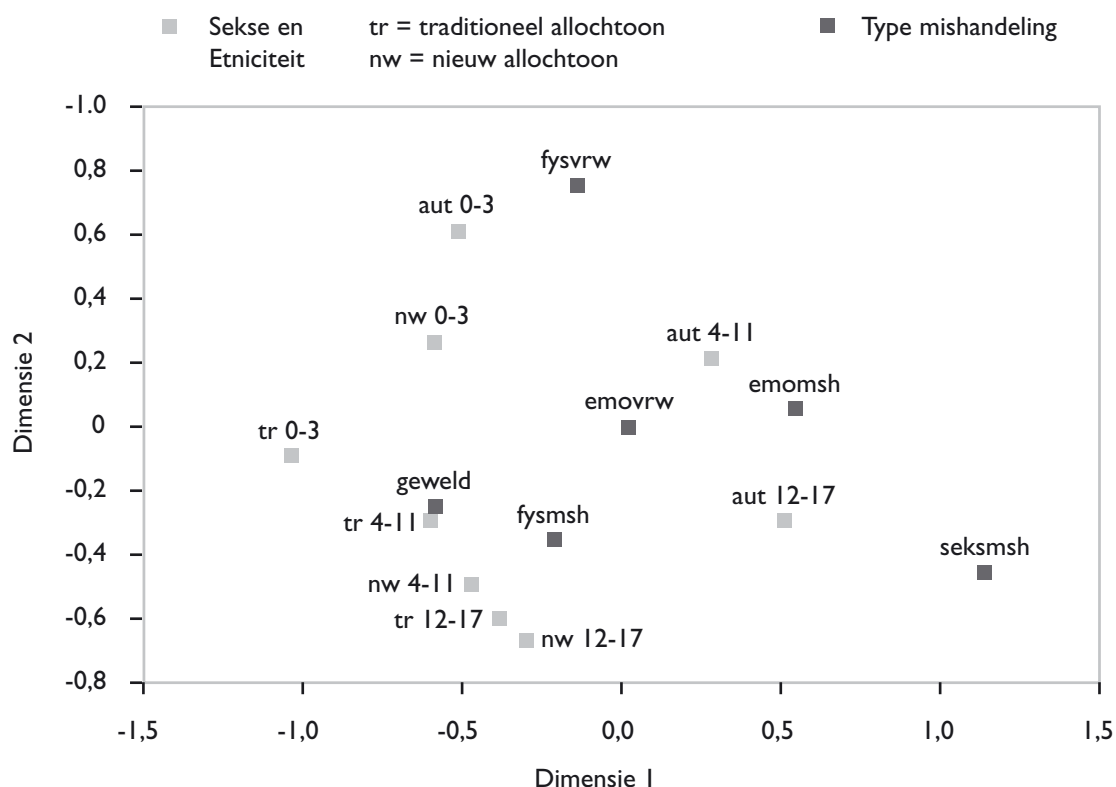
Hoe hangen type mishandeling en de combinaties van gender en etnisch-culturele achtergrond samen? Verhoogt bijvoorbeeld de combinatie van mannelijk geslacht en allochtone achtergrond het risico op fysieke mishandeling? Figuur 14.2 laat de relaties zien tussen type mishandeling en etnisch-culturele achtergrond, uitgesplitst naar gender. Daaruit laat zich aflezen dat autochtone meisjes eerder slachtoffer zijn van seksuele mishandeling dan allochtone meisjes. Seksuele mishandeling komt relatief weinig voor en is daarom in de figuur naar de marge gedrongen. Voor allochtone meisjes uit de traditionele en de nieuwe allochtonengroepen is geweld in het gezin een overwegende vorm van mishandeling, terwijl juist de allochtone jongens uit beide groepen meer te maken hebben met fysieke mishandeling. Verwaarlozing en emotionele mishandeling treffen autochtone jongens in hogere mate.

Figuur 14.2. Type mishandeling, gender en etnisch-culturele achtergrond

Welke combinatie van leeftijdscategorieën met etnisch-culturele achtergrond is de beste voorspeller voor welk type mishandeling? Figuur 14.3 laat zien dat fysieke verwaarlozing vooral kenmerkend is voor de jongste leeftijdscategorie, en daarbinnen vooral de autochtone kinderen treft. Emotionele verwaarlozing en mishandeling is meer kenmerkend voor autochtone kinderen in de basisschoolleeftijd en de adolescentie, terwijl seksuele mishandeling het dichtst bij de autochtone adolescenten ligt. Fysieke mishandeling en geweld in het gezin is meer kenmerkend voor allochtone kinderen van 4 – 17 jaar.

Figuur 14.3. Type mishandeling, etnisch-culturele achtergrond en leeftijd van de mishandelde kinderen

De samenstelling van de begeleidingscommissie

Bijlage I 5

Voorzitter:

Prof. dr. C. de Hoog, Universiteit Wageningen, Leerstoelgroep Sociologie, Consumenten en Huishoudens

Leden:

Prof. dr. J. Hermanns, Universiteit van Amsterdam, Afdeling Pedagogiek en Onderwijskunde; Adviesbureau COACT

Mw. mr. T. van den Hoogen, ministerie van Justitie, Directie Justitieel Jeugdbeleid (DJJ), opvolgster in de begeleidingscommissie van Mw. mr. I. Horst-Vermaas van dezelfde directie

Drs. K. Kooijman, NIZW Jeugd, Expertisecentrum Kindermishandeling

Drs. M. Kruissink, ministerie van Justitie, Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC)

Mw. mr. J.M.I. Steenberg, ministerie van VWS, Directie Jeugdbeleid (DJB), opvolgster in de begeleidingscommissie van mw. mr. M. Eenhuistra van dezelfde directie

